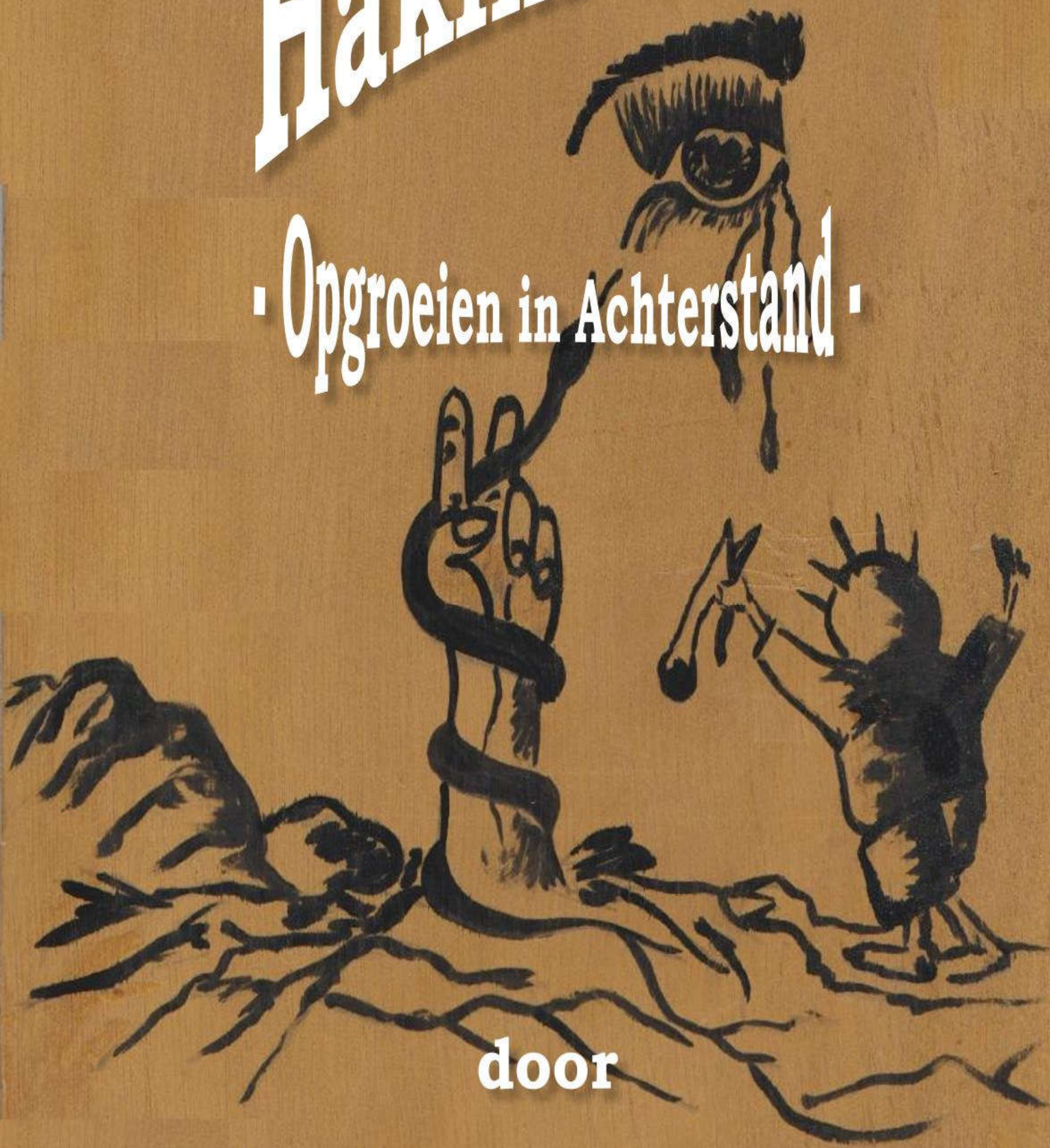

Hakim & Co

· Opgroeien in Achterstand ·

door

Carolus den Blanken

Hakim & Co

- Opgroeien in Achterstand -

door

Carolus den Blanken

A Vag Product

Uitgave van Carolus den Blanken/Utrecht

ISBN: 978-90-820963-3-0

© E-boek 2013 C. M. den Blanken

© Cover 2013 Mohammed Bel Haj

Niets van deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door
middel van druk, fotokopie, microfilm, cd, dvd,
internet of enig andere wijze dan ook zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming

Namen zijn ter bescherming van betrokkenen veranderd.

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

Hoofdstuk 1 - De Pedagogenbuurt 5

Hoofdstuk 2 - Hakim & Co 16

Hoofdstuk 3 - Aïsha, Farida en Ruud 28

Hoofdstuk 4 - Het Asterix Team 42

Hoofdstuk 5 - Een nieuw begin 50

Hoofdstuk 6 - Inbraak 59

Hoofdstuk 7 - De Nasleep 70

Epiloog 72

Voorwoord

De staalfabriek Demka en Het Werkspoor, waar wagons en locomotieven in elkaar gezet worden, vestigen zich aan het begin van de vorige eeuw in Zuilen. In het nog lege deel tussen de toen nog zelfstandig gemeente en Utrecht bouwt men goedkope woningen voor de werknemers ervan.

Kort na mijn afstuderen als klinisch pedagoog, bemachtig ik begin jaren tachtig er een driekamer appartement, en vertoef er heel toepasselijk in de Pedagogebuurt op de bovenste verdieping van een flat met uitzicht over de sportvelden van voetbalvereniging Elinkwijk.

Ik hoef trouwens niet op groot onderhoud van mijn woning te rekenen, want volgens mededeling van de verhuurder gaat het complex binnen luttele jaren tegen de vlakte. Dat stoort mij niet, want naar verwachting heb ik tegen die tijd wel iets anders.

Dit boekje bevat persoonlijke impressies van het wonen in de volkswijk. Het is hier dat ik onder andere Hakim & Co ontmoet...

Utrecht, 2013.

Hoofdstuk 1 - De Pedagogenbuurt

‘Ik heb een woning aangeboden gekregen achter in Zuilen’ lispelt mijn kennis uit het uitgaanscircuit. Ongelovig staar ik hem aan. Enige tijd terug heeft hij verteld, dat hij en zijn inmiddels ex-vriendin zich hebben laten inschrijven bij het gemeentelijk huisvestingsbureau. Hoe lang geleden was dit? Een maand of zes? En nu al een onderkomen? Ik sta al tien jaar op de wachtlijst, maar zit nog steeds op een studentenadres.

Mijn Casanova heeft alweer een nieuwe relatie, en woont bij zijn kapitaalkrachtige dame in een groot oud huis in de binnenstad. Het aangeboden appartement is overbodig, en daarom wil hij het afwijzen. Hij stelt dat hij het sowieso niet zou krijgen, omdat zijn huidige vriendin met haar koophuis niet van plan is een handtekening te zetten.

Nu heb ik gelezen dat er een nieuw beleid is, waardoor twee alleenstaanden gezamenlijk een woonhuis kunnen huren. Ik stel voor dat hij mij een dienst bewijst, en wij hiervoor opteren. Binnen twee dagen staan onze signatures onder het huurcontract. Het is de bedoeling dat na enige tijd mijn kennis zijn naam van de overeenkomst laat schrappen. En zo ben ik plotsklaps de trotse bezitter van een driekamerotrekje.

Van het dozijn vrienden en kennissen, dat mij zou komen helpen met de verhuizing, komt niet veel opdagen. De Turkse buurman, een sterke beer, draagt, zonder dat ik erom vraag, in zijn eentje mijn zware archiefkast drie trappen omhoog. Zijn vrouw staat klaar met koffie en snacks. Hun kinderen, twee meisjes, staren mij aan. Verrukt zijn ze als even later mijn bejaarde moeder, die ook in Zuilen woont, maar wel in het zogenaamd ‘betere deel’, haar opwachting maakt. Er volgen vragen die een indicatie moeten geven van de sociale status van deze intellectueel. De antwoorden geven aanleiding tot bewonderende blikken, en respect. De man blijkt werkloos, en het gezin leeft van de sociale dienst. Het interieur is sober. Een grote houten kast tegen de muur, tafel en stoelen in het midden, met erboven een grote lamp. In de kamer ernaast past het ouderlijk bed ternauwernood, en in het kleine kamertje slapen de twee kinderen in een stapelbed.

Hier is duidelijk de tegenstelling tussen het rennen naar de Bijenkorf of Het Leger des Heils zichtbaar. We nemen afscheid, en er wordt ons van de honing druipend gebak in de hand gedrukt.

De hoekwoning blijkt een stel Nederlanders met drie kinderen te herbergen. Het interieur oogt kitscherig, en op de achtergrond hoor ik het geblèr van de een of andere volkszanger.

Ze zijn afstandelijk, en mijn intuïtie zegt dat het met hen geen dikke mik zal worden. Nu ja, je hoeft per slot van rekening niet met je burens getrouwd te zijn. Binnen een paar dagen maak ik ook kennis met mijn Surinaamse onderburen. Ik sta op het punt naar bed te gaan, als ik van beneden komende ruziënde stemmen hoor, het geluid van hard dichtslaande deuren, en even later het gekrijs van een vrouw die een pak slaag schijnt te krijgen. Het gedonder gaat tot diep in de nacht door. De dag erop hang ik mijn was aan de lijn, wanneer ik van beneden een vrouwenstem hoor gillen 'dat ik moet oprotten met die gore was ...' Er blijken wat waterdruppeltjes op haar balkon gelect te zijn. Ik wil excuses aanbieden, maar een verdere scheldkanonnade is mijn deel. Daarop besluit ik mijn voornemen het wasgoed van de lijn te halen, en het nog een keer door de centrifuge te halen, te laten varen. De balkondeur trek ik achter mij dicht, pak mijn jas en vertrek. 's Avonds hoor ik van mijn Turkse burens dat Madame beneden nog geruime tijd is doorgegaan met haar geschreeuw, en door het lint is gegaan, toen ze in de gaten kreeg dat ik al geruime tijd vertrokken was...

De laatste jaren gewend geraakt zijnde aan studentenonderkomens, waar de woonomgeving er weinig toe deed, heb ik in eerste instantie niet veel met de buurt op. Mijn contacten en activiteiten spelen zich er buiten af. Het meeste wat er gebeurt ontgaat mij. Sowieso een einzelgängerige inslag hebbend, interesseert dit mij ook niet zo veel. Niet dat ik mij nu solitair opstel, want mijn nieuwe burens help ik bij het invullen van formulieren, en onze reserve-voorkeursleutels zijn uitgewisseld. Ze hebben geen telefoon, en er is gevraagd of ze mijn nummer voor noodgevallen aan hun familie in Turkije mogen geven. Ik vind dit geen bezwaar. Ook maak ik kennis met mevrouw W., een bejaarde Nederlandse vrouw op de tweede verdieping. Haar zoon komt een uurtje per week op bezoek, maar voor de rest van de week is ze alleen. Af en toe houd ik haar gezelschap, en bij de buurtsupermarkt haal ik haar boodschappen. Door de tijd heen zingt het klaarblijkelijk rond dat deze persoon allochtoonvriendelijk is, want hoe langer hoe meer buitenlanders beginnen mij te groeten. Enkelen vragen hulp bij het invullen van formulieren en administratieve procedures.

Hulpvaardigheid is mij van huis uit met de paplepel ingegoten, en de ondersteuning die ik verleen is gratis. Wel wordt mij als tegenprestatie regelmatig vlees, groenten en fruit toegestopt, en/of worden pannetjes soep en andere gerechten aan de deur bezorgd. Soms word ik ook bij betrokkenen thuis uitgenodigd.

Ik ontdek het officieuze allochtonennetwerk waardoor ik de beschikking over allerlei gratis of goedkope diensten krijg. Moet ik naar Schiphol? Er is altijd wel iemand, die mij stukken voordeliger dan de officiële gangbare tarieven erheen brengt. Wil ik het aangeschafte kastje van Koninginnedag naar huis laten brengen? Daar staat de broer van Achmed's neef. Problemen met de fiets? Mijn Turkse buurman verdient bij door de bij het oud vuil gezette tweewielers van de straat te plukken, en van twee, drie van die wrakken één goede te maken. Voor reparaties ben je bij hem ook aan het goede adres. Dient er een muurtje gestukadoord te worden? Eventjes Mohammed bellen en zijn familieleden doen het vakkundig. Ongevraagde hulp valt mij ook ten deel. Op een dag ben ik naar de Zwarte Markt in Vleuten gereden. Als ik weg wil gaan, bemerk ik dat de band van mijn fiets helemaal leeg is. Oppompen lukt niet, want de lucht gaat er even hard uit als er in; duidelijk een groot gat. Een Nederlandse bekende met auto groet mij, maar laat mij rustig staan. Niet veel later komt er een bestelbusje aanrijden, met aan het stuur een Marokkaan die ik slechts van gezicht ken. Hij stopt, en zonder het te vragen pakt hij mijn fiets beet, laadt het in zijn auto en brengt mij thuis. Het leven in de volksbuurt heeft dus voordelen. Maar ik begin te merken dat hoe langer hoe meer Nederlanders de wijk verlaten, en dat hun plaatsen door allochtonen ingenomen worden. Velen komen uit Turkije en het Rif, en kunnen lezen noch schrijven. Van hun achtergrond heb ik overigens weinig kaas gegeten, maar hun handelen doet mij denken aan de maffe jaren vijftig; het geeft mij de impressie dat de instroom in Tijd is achtergebleven. Op het persoonlijke vlak heb ik sowieso weinig met ze op, want deze Westerse intellectueel heeft een opleidingsniveau en belevingswereld, die hemelsbreed verschillen met die van de traditioneel opgevoede immigranten. Op mijn galerij is inmiddels driekwart van de woningen door deze groep bewoond.

Het is crisistijd en de landelijke werkloosheid bedraagt meer dan tien procent, maar dat percentage ligt in onze wijk stukken hoger. Ik vraag mij af wat deze groep toevoegt aan onze samenleving, waarvan de meeste ten laste ervan komen.

Kortom, ik heb gemengde gevoelens bij de ontwikkeling. We kunnen toch niet de hele wereld onder onze hoede nemen? Maar goed, ik zit niet in de politiek, waar bestuurders hebben uitgemaakt dat de multiculturele samenleving een verrijking is.

De eerder genoemde kennis staat onverwachts voor mijn deur. Zijn relatie is op de klippen gelopen, en klaarblijkelijk is hij daarvan zodanig overspannen geraakt, dat hij op de psychiatrische afdeling van een ziekenhuis opgenomen moest worden. Daarvan heb ik geen weet gehad, want ik heb hem al ruim drie jaar niet meer gezien. Nu is zijn behandeling ten einde, maar hij heeft geen woonruimte.

Bij het maatschappelijk werk is boven water gekomen dat hij een handtekening onder een huurcontract heeft staan, en nu wil meneer bij mij intrekken. Daarin heb ik helemaal geen zin. De flat leent zich niet voor onafhankelijke bewoning, en ik weiger. Hij schakelt een advocaat in, waardoor ik gedwongen word er ook eentje in de arm te nemen. Overigens heb ik de indruk dat hij min of meer gedwongen is deze zaak te voeren, omdat hij anders geen ander onderkomen kan krijgen. Gelukkig heb ik goede relaties uit mijn studententijd, zodat tijdens de rechtszaak ik de beschikking heb over een goede pleitbezorgster, en mijn tegenspeler over een pro-deo muis, die de zaak ternauwernood bestudeerd heeft. Ik kan een getuigenverklaring overhandigen van een vriend, die aangeeft dat hij bij de bespreking aanwezig is geweest en dat het hem duidelijk was dat de handtekening onder het contract een zuivere formele aangelegenheid betrof.

Het vonnis is in mijn voordeel, en eiser wordt van het huurcontract geschrapt. De woning is nu echt helemaal van mij. Een half jaartje later loop ik mijn kennis tegen het lijf. Met de uitspraak heeft hij inderdaad onderdak gevonden, en op mijn vraag hiertoe, bleek mijn impressie juist geweest te zijn. 'Waarom heb je mij toen gewoon niet eerlijk verteld hoe de vork in de steel zat?', zeg ik.

Een buurman van achterop de galerij belt aan. Hij is een jaartje geleden hier komen wonen, blijkt Saïds B. te heten, en zegt Marokkaan te zijn. De man, een veertiger, beweegt zich moeizaam, en bezit iets lijdzaams. Mijn gevoel zegt dat hij 'sneaky' is.

Ik schuif dit echter als 'vooordeel' direct ter zijde. Hij vraagt of ik naar zijn correspondentie wil kijken, en toont mij twee brieven van een uitkeringsinstantie. Klaarblijkelijk heeft hij twee jobs gehad, en voor beiden is hij in een procedure voor de WAO.

In de ene beschikking staat dat hij volledig arbeidsongeschikt is verklaard, en de andere, twee dagen later gedateerd, roept hem op om zijn mate van arbeidsgeschiktheid te bepalen. Een vreemde zaak! Of je kunt werken, of niet. Het draait erop uit dat ik hem naar het GAK vergezel. Naïef denk ik dat er onderzoek verricht zal worden, maar voordat we het weten staan we weer buiten.

Mijn mandant zit voor de volle honderd procent in de wettelijke arbeidsongeschiktheidsverzekering. Inmiddels ben ik op zijn uitnodiging hiertoe bij hem thuis geweest. Er hangt daar een vieze mufte lucht. De aanwezige vrouw draagt een hoofddoek, en is gekleed in een lang gewaad met over haar heupen een witte doek geknoopt. Ze lijkt zo uit een prentenboek van de negentiende eeuw gestapt te zijn. Ik wil haar een hand geven, maar angstig kijkt ze naar de grond, en ze wordt vervolgens door haar man uit mijn gezichtsveld naar de slaapkamer gedirigeerd. Een paar kleine kinderen zijn aanwezig, en bedelen om mijn aandacht. Enig speelgoed valt niet te zien. Het huisraad is niet veel soeps; tafel en stoelen, een groot dressoir, een televisie en videorecorder.

Het huis is uitgewoond; afgebroken deurklinkers, kapotte ruitjes, ontbrekende deugdelijke geiserafvoer voor de verbrandingsgassen, keukenkastjes hangen uit de hengsels, afgebladderd schilderwerk, en slierten behang komen naar beneden. De toiletdeur staat open en het ziet er daar binnen ronduit smerig uit. Op de grond staan flessen chloor, en een scala aan toiletsprays en - poeders. Ik wijs hem erop dat het niet zo slim is om giftige middelen binnen het bereik van kinderen te houden. Hij bergt het op. Vergeleken met zijn interieur woon ik in een paleis.

Er worden beleefdheden uitgewisseld, en meneer vertelt dat zijn familie in de bergen van het Rif woont, en dat zijn vader daar jongens besnijdt. Het zegt mij echter niets, en ik neem het voor kennisgeving aan. Hij laat een stel koffers zien die recent aangeschaft zijn. 'Handig voor Marokko', zegt hij. Gezien de gigantische formaten ervan lijken deze mij niet erg praktisch. De prijs ervan, ruim 600 gulden vind ik zwaar overdreven, maar tja, het is mijn geld niet.

Ik vertel mijn moeder over dit gezin, en mijn medelijden met de kinderen ervan. Wanneer ze op een dag bij mij op bezoek is, besluit ze poolshoogte te nemen. We worden hartelijk ontvangen, maar de communicatie met de vrouw verloopt moeizaam.

Ter plekke wordt besloten de boel aan te pakken, en Saïds wordt naar de winkel gedirigeerd om schoonmaakmiddelen te halen. Binnen korte tijd ziet het huis er stukken frisser uit, en kunnen we diverse zakken vuil in de container beneden gooien. In de keukenhoek ligt een berg wasgoed, maar we komen tot de ontdekking dat er geen wasmachine voorhanden is. Klaarblijkelijk dient de vrouw alles met de hand te doen, en dit met vier kleine kinderen. Ook mijn moeder heeft de dure koffers gezien, en zegt dat de heer des huizes er beter aan had gedaan eerst voor een volautomaat te zorgen. Bij ons vertrek wil de man als blijk van waardering mijn moeder een jurk geven. We zien zijn vrouw angstig kijken. Wordt hier soms haar beste kledingstuk uitbesteed? Mijn moeder beantwoordt het gebaar met de opmerking dat ze hem hartelijk dankt, maar dat de spullen die zij gewend is te dragen anders zijn. De echtgenote lijkt het te begrijpen en kijkt opgelucht.

Wanneer we naar mijn huis teruglopen geeft mijn moeder haar analyse. 'Ik vermoed dat die vrouw niet veel heeft om aan te trekken, en wat een onderdanigheid! Zijn ze allemaal zo? En wat mankeert die man eigenlijk? Hij heeft het alleen maar over zichzelf, en totaal geen aandacht voor de kinderen. Ik zal wat speelgoed voor ze verzamelen, en dat moet je ze dan maar geven. Die vader is een slapjanus.' De heer des huizes is inderdaad voortdurend in klaag- en slachtoffermodus, en blijkt de thuissituatie te ontvluchten door 's middags naar de binnenstad te vertrekken. Regelmatig keert hij met een of ander gekocht product terug. Zo heeft hij nu een elektrische strijkbout aangeschaft. Al die artikelen worden opgeslagen, want hij wil het spul naar Marokko meenemen. Ik denk: 'Zorg eerst eens voor je huis hier, want daar staat nog steeds praktisch niets in.'

Uit paperassen maak ik op dat er al jaren achter elkaar duizenden guldens van de Gemeentelijke Kredietbank geleend wordt, en dat voor de aflossing ervan de kinderbijslag gebruikt wordt. Hij zit in feite dus van zijn kinderen te stelen, want die hebben en krijgen niets. Ook blijkt hij de beschikking te hebben over een klantenpas van een elektronicazaak, en het opgenomen krediet bedraagt daar ook al vijftienhonderd gulden. Ik begin in de gaten te krijgen dat Saïds's oudste dochter van elf lentes surrogaat moeder en tolk moet spelen. Het is Najat voor en Najat na. Op een dag staat ze voor mijn deur, en zegt dat haar vader ziek is, en of ik de dokter wil bellen. Ik voldoe aan dit verzoek, en niet veel later zie ik de huisarts over de galerij lopen. Ik ga eens kijken hoe het er verderop voorstaat.

De geneesheer staart met verbazing naar de televisie, waarop een video over het leven van de profeet Mohammed afgedraaid wordt. Koppen worden door zwaarden doorkliefd en rollen over het scherm; het bloed spat alle kanten uit. Dit is geen geschikte kost voor kids. Ook de arts is er niet van gecharmeerd, en vraagt of het uitgezet kan worden. Ik zie aan Saïds's blik dat hij boos wordt. Zelf vraag ik mij af waar zijn verstand zit. Wat er trouwens met hem aan de hand is, blijft mij onduidelijk. De patiënt krijgt medicijnen, en het recept leert mij dat het kalmerende middelen zijn.

De kinderen hebben grote vakantie, maar die van Saïdss zitten de godsganselijke dag maar binnen. Ze hebben inmiddels wat speelgoed, maar veel aandacht krijgen ze niet. In ieder geval heb ik via een relatie het voor elkaar gekregen, dat Najat via een gemeentelijk project een weekje op zomerkamp kan. Saïds heeft flink tegengestribbeld, maar ik heb gedreigd al mijn bemoeienis te stoppen indien dit meisje niet enig vertier zou krijgen.

Enkele maanden geleden heeft Saïds verteld, dat hij twee dagen op het politiebureau te Hilversum vast gezeten heeft. Hij had iets gemompeld over 'besnijden', maar het fijne was mij ontgaan en ik had niet eens geweten dat Saïds deze activiteit verrichtte. Nu blijkt het flink misgegaan te zijn. Bij een jongen is een te groot deel van de voorhuid met een keukenschaar (!) weggeknipt. Pogingen het bloeden te stoppen mislukken, maar desondanks vertrekt Saïds gewoon naar huis, en informeert in het geheel niet meer naar de gezondheidssituatie van de jongeman. Uiteindelijk is het joch naar het ziekenhuis vervoerd. Hij zal gedurende de eerstkomende jaren diverse operaties aan zijn geslacht moeten ondergaan. Het Openbaar Ministerie heeft wegens nalatigheid en het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst een strafzaak tegen Saïds geopend. Gezien de etnische achtergrond van de verdachte heeft de advocaat mij als getuige-deskundige opgeroepen. Wat hij daarmee denkt te bereiken is mij onduidelijk.

Van de achtergrond weet ik net zo veel af als het paringsgedrag van chimpansees. Het vonnis luidt dat Saïds gemaand wordt geen besnijdenissen meer uit te voeren, en een boete van zevenhonderd gulden wordt opgelegd. Dit wordt door de directeur van het Nederlands Centrum voor Buitenlanders voor hem uit eigen zak betaald. De schaar is verbeurd verklaard...

Ik heb een papiertje bij de rechtbank moeten invullen, en kijk eens aan... een bedrag van ruim duizend gulden wordt op mijn rekening gestort, zijnde een vergoeding voor mijn optreden aldaar... Ik begrijp nu waarom sommige lieden er om de haverklap als expert verschijnen; het is een gouden business...

Saïds mag van het RIAGG met behoud van uitkering een jaar lang psychische hulp in Marokko zoeken, omdat zijn klachten hier niet te behandelen zouden zijn. Hij is met het hele gezin al tijden weg uit Nederland. De schoolprestaties van de kinderen die al een achterstand hebben, zullen er wel onder lijden. Na maanden van afwezigheid belt hij in paniek op. De Marokkaanse overheid blijkt moeilijk te doen over zijn terugkeer. Ik leg hem uit dat hij zijn status hier verliest wanneer hij langer dan negen maanden wegblijft. In ieder geval, vanuit Nederland zal ik hem niet kunnen helpen. 'Waarom kom je niet langs' vraagt hij, 'We wonen in de bergen met veel frisse lucht.' Een fata morgana van Ali Baba, vliegende tapijten, waterpijpen, buikdanseressen, jongens met flexibele identiteiten evenals Sherazade dringt zich op.

Het lijkt mij wel wat, en zo vertrek ik naar het Rif*. Ik val er ten prooi aan een cultuurschok, maar Marokko kruipt evenwel in mijn bloed. Op eigen gelegenheid keer ik er terug, en bezoek er opnieuw de familie in de bergen van El Jarneous. Enige tijd na mijn terugkeer in Nederland denk ik vanuit mijn ooghoeken bij het verlaten van mijn flat de broers van Saïds B. te zien. Ik heb ze tijdens mijn verblijven in Marokko ontmoet. Ik werp die gedachte als onmogelijk van mij af. Nog geen week nadien bots ik op de galerij letterlijk tegen ze aan. Het blijkt dat ze al enige tijd in de woning van mijn buurman enkele deuren verderop verblijven, en over verblijfsvergunningen beschikken ze niet. Ik ben verbijsterd. Als 'familie' bestempeld worden, maar wel dit wantrouwen en deze geheimhouderei? Niet veel later blijkt zijn vrouw niet meer in het huis aanwezig, en navraag leert dat meneer in Marokko van haar gescheiden is. Meneer is hertrouwd met een twintigjarige uit zijn geboortestreek. Nu wil hij opnieuw voor een paar maanden naar Marokko vertrekken, en zijn kinderen hier achterlaten. Najat zou dan hier de verantwoordelijkheid krijgen, en de volledige huishouding moeten gaan voeren.

** Zie mijn E-boek: Een kaaskop in Marokko: Reizen door het Rif*

Mijn antwoord is dat, mocht hij zijn plan uitvoeren, ik de kinderbescherming inschakel. Korte tijd later verhuist het gezin naar het zuiden van het land. 'Kijk ze daar nu eens met hun soepjurken! Laat ze teruggaan naar waar ze vandaan komen, ze horen hier niet!', schreeuwt bijkans mijn kennis, en hij wijst naar een groepje jeleba's dragende vrouwen, dat voor ons op straat loopt. Ik ken het sujet vanuit het hulpverleningscircuit, en ben hem tijdens een bezoek aan Marokko tegen gekomen in het stadje waar ik regelmatig bij een bevriende familie vertoef. Hij bleek er een maand vakantie te houden. Meneer heeft zich gedragen alsof hij wist wat er gedacht en gedaan werd, terwijl hij helemaal niet doorhad wat er om hem heen gebeurde. Hij is ook naar de politiecommissaris gestapt om te klagen over geluidsoverlast van de gebedsoproepen van de in zijn buurt staande moskee... Op een avond heeft de globetrotter, nadat hij door een jongeman op straat aangesproken was, deze in zijn appartement uitgenodigd. De knul had er vies uitgezien, en ze waren gaan douchen. Gezien de seksuele geaardheid van mijn vakantieganger lijkt het mij dat het wel om wat anders ging, en het eind van het liedje is geweest dat de knaap er met zijn geld vandoor was gegaan. Ik vraag mij af wat het hem trouwens kan schelen in wat voor outfit een ander zich steekt, zo lang hij niet verplicht wordt bepaalde kledij te dragen. Maar ik denk dat zijn geweeklaag vooral te maken heeft met frustraties over zijn mislukt reisje. Niettemin valt niet te ontkennen dat er problemen zijn met de ontwikkeling van de multiculturele samenleving. Mijn dommerik heeft weliswaar geen directe last van de aanwas, want hij woont in zijn koopwoningwijkje, waar geen allochtoon te bekennen valt. Deze belandt voornamelijk in de arbeidersbuurten. De autochtone bevolking hiervan heeft meer recht van spreken, want deze wordt dagelijks geconfronteerd met ouderwetse leefpatronen en visies.

De veranderende bevolkingssamenstelling raakt mijn relatie natuurlijk wel in algemene zin. Nu er hoe langer hoe meer moslims het land binnen gekomen zijn, beginnen deze zich hoe langer hoe meer te manifesteren. Op straat worden Hollandse dames regelmatig voor 'hoer' uitgemaakt. Kerels, zelf volledig gekleed, geilen zich op zomerse dagen op het naaktstrand aan de vrouwelijke sekse op. Echtgenotes mogen zich niet aan mannen vertonen, en de deur niet openen wanneer er een vertegenwoordiger van een of ander nutsbedrijf aanbelt.

En ook ik heb in de krant gelezen dat een moslimvereniging onderdak in een buurthuis heeft gevonden, maar nu vordert dat de homo's, die er al jaren ook hun onderkomen hebben, eruit gezet worden. Of dat elders op hoge toon gescheiden zwembaden voor mannen en vrouwen geëist wordt. In een schouwburg is een kunstwerk van de muur gehaald, omdat het 'aanstootgevend' zou zijn. Ook theaterstukken worden onder druk afgelast of verboden omdat ze de Islam en/of de Profeet zouden beledigen. In Nederland bestaat vrijheid van meningsuiting, en het monddood maken van afwijkende opinies hoort niet in onze democratie thuis, maar het begint op te vallen dat kritiek op gedrag en zienswijzen vaak niet geaccepteerd wordt; direct wordt er moord en brand geschreeuwd. Zelfreflecties schijnen niet hun sterkste punten te zijn. Een deel van de binnenstromers blijkt zich ook méér op het moederland dan op de nieuwe thuisomgeving te richten. Men gaat maar door met het bouwen van huizen in het moederland, maar de prijs ervoor is hoog. Het is ook een slechte zaak voor de integratie, en voor de toekomst van hun kinderen. Vroeger of later zal er toch gekozen moeten worden. Van de zijde der overheid wordt hier niet op aangedrongen. 'Het is hun cultuur' is de mantra, maar het komt in feite neer op ongeïnteresseerdheid. Politieke correctheid is bij de elite het adagium, maar deze woont zelf niet in de achterstandswijken. Niet alleen laat de politiek de autochtonen in de kou staan, maar in feite ook de allochtonen. In plaats van maatregelen uit te vaardigen die integratie bevorderen laat men deze groep in het sop gaar koken. Dat begint zich nu te wreken, en naar ik vermoed zal het in de naaste toekomst een splijtzwam in onze samenleving worden. Soms verneem je van de zijde der immigranten 'dat er hier teveel vrijheid heerst.' Ik vraag mij overigens af hoe vrijheid teveel kan zijn. Het lijkt mij dat sommige immigranten de betekenis van onze democratie niet begrijpen en soms bekruipt mij het gevoel dat een aantal nieuwelingen alleen de voor hen wenselijke (materiële) krenten uit onze pap willen.

Trouwens, door mijn reizen in het Rif heb ik bemerkt dat het onder Marokkanen voornamelijk Berbers zijn die vasthouden aan traditionele vormen. Met hun 'hasjuma' (schande) en 'haraam' (verboden door de godsdienst) verschansen zij zich, terwijl de rest van Marokko zich wel met de moderne tijd mee beweegt. In Fez heb ik bijvoorbeeld met eigen ogen gezien hoe het zwembad bij Sidi Harazam van gescheiden tot gemengd is geraakt.

Ook het grote aantal 'lichtgetinten' dat betrokken is bij inbraak, straatroof en andere criminele activiteiten is niet erg bevorderlijk voor de acceptatie. De moslims zwijgen overigens over de wantoestanden in alle talen, of uiten vergoelijkende praatjes.

Zoals 'de Nederlander' niet bestaat, kan men echter ook buitenlanders niet over één kam scheren. Maar het bekende spreekwoord 'De goeden moeten onder de kwaden lijden' raakt van toepassing. Elke vreemdeling wordt langzamerhand argwanend bekeken. Er ontstaat een 'wij' tegen 'zij'-sfeer. Allochtone jongeren die braaf hun opleiding afgemaakt hebben, geraken wegens hun afkomst niet aan de bak, en worden in café's en discotheken systematisch geweerd. Het voornoemde roept aan beide zijden weerstand op. Afwijzende reacties ten aanzien van de immigratie nemen toe, maar ook de weigeringen om te assimileren. Af en toe voel ik mij tussen beide groepen klem zitten. Ik wil niet met de wolven in het bos meehuilen, sluit mijn ogen niet voor negatieve ontwikkelingen, maar ik heb te veel zicht op beide kampen om klakkeloos achter eentje aan te rennen.

Ik vind wel dat Nederland pal moet staan voor haar waarden en normen in plaats van haar kop in het zand te steken zoals nu gebeurt, want de problemen worden door bestuurders niet erkend, maar eerder ontkend.

Ik droom dat ik mij op een oneindige zandvlakte bevind. Het doet mij aan de Sahara denken, en het is eeuwen in de tijd terug. Ik ontmoet drie oude wijze mannen in Arabische kledingdracht, die mij van alles over het leven verhalen. Ik ben vaker bij hen op bezoek geweest. Zijnde koning van het materiële rijk, zie ik in de verte mijn kasteel, dat van zand gebouwd is. Niets is eeuwig. Al zwerfend door een Westerse stad kom ik terecht in een wijk waar veel immigranten bij elkaar wonen. Het maakt een gesloten heimelijke indruk. Gordijnen bewegen en ik voel dat ogen mij bespieden. Kerels met machosnorren stormen op mij af, en roepen 'dat ik niet naar hun vrouwen mag kijken.' Ik vind ze onnodig achterdochtig. Tegelijk besef ik dat ze zo zijn opgegroeid, en niet anders weten dan dit gedrag. Ze zullen moeten leren wat de Islam werkelijk inhoudt, en het is aan hen om met de tijd mee te gaan. Want ik wil niet dat zij het leven in mijn vaderland met hun ouderwetse 'schande' en 'verboden' gaan bepalen. Nederland is Nederland en Marokko Marokko.*

** Zie mijn boek: 'De Kunst van het Lucide dromen: een handleiding'*

Snel loop ik verder en kom in het christelijk deel. Aan een tafel zitten kardinalen en bisschoppen, gekleed in gouden kazuifels en mijters te schransen. Eenvoudige kleding draag ik en de honger is in mij. Nederig verzoek ik om wat voedsel. Er worden mij slechts kruimels gegund.

Staande op de top van een berg in Mekka, gekleed in een wit gewaad, verwonder ik mij over het Leven. Zelfs het woord 'Allah' lijkt mij te beperkt om de grootsheid ervan te omschrijven. Beneden staan vrienden, familie, en (on)bekenden. Uitnodigend wuif ik hen toe, en roep dat de wegen verschillend zijn, maar 'dat ze het beste die met een hart kunnen nemen.'

Hoofdstuk 2 – Hakim & Co

Mijn lichaam is teruggekeerd van een vakantie in Marokko, maar mijn geest vertoeft er nog steeds. Bij het verlaten van het tankstation waar ik heen gelopen ben om een pakje shag te kopen, staat een kluit Noord-Afrikaanse jongens van rond de veertien. 'Alles goed met u, meneer?' vragen ze. 'Met mij gelukkig wel, en met jullie?' opper ik. Van alle kanten wordt beaamd dat het leven op deze zondag hen ook toelacht. Ik zeg dat ik net terug ben van een bezoek aan het land van hun ouders, en dat het daar een stuk zonniger is dan hier. Deze uitspraak vangt hun aandacht en met mij oplopend vragen ze honderduit over mijn ervaringen. Van de knapen neem ik iets verderop afscheid met de frase dat ze maar eens een keertje moeten langskomen, dat ik een computer heb waarop ze spelletjes kunnen doen. Daarvan zou toch niks van terecht komen, denk ik, omdat ze niet eens weten waar ik woon. Maar daarin heb ik mij danig vergist. Nog geen tien minuten thuis gaat de bel en staat het stel op de galerij. Er is natuurlijk na mijn uitnodiging geen ontkomen meer aan. Ik vorder wel dat ze hun schoenen uitdoen. Voor de buitenstaander zal ik de van de Marokkaanse cultuur afgekeken spelregels vermelden die in Huize Den Blanken gelden. Bij het binnenkomen een handje geven, goedendag zeggen en naar elkaars welbevinden informeren. Schoeisel uit. Ik word niet getutoyeerd en er wordt in mijn huis niet gerookt, laat staan het gebruik van enig andere drug. Mocht er op de televisie/video en passant seks (een blote borst) voorbij komen, dan wordt er eventjes naar een ander kanaal gezapt. Ook bij vertrek wordt een hand gegeven. Mocht u denken 'Wat een zeurpiet' dan leest u verderop de reden waarom ik duidelijke grenzen stel. De backpack stort zich op mijn stereotoren, en is verbaasd als ze Arabische muziekcassettes zien. Eén hunner vraagt of hij de tape met Cheb Mami op mag zetten. Vervolgens is hij druk in de weer met mijn koptelefoon: 'Wat een goed geluid komt eruit, meneer.' Ik ga naar de keuken en pak twee flessen cola. Ze laven zich eraan als hongerige wolven, maar één jongen roept: 'Heb je niks anders?' Binnen de eigen leefgemeenschap zou het joch het niet in zijn hoofd halen een oudere met 'je' aan te spreken. Ik antwoord hem dus dat ik voor hem nog altijd 'u' ben, en dat, als hij geen respect kan opbrengen, hij kan vertrekken. De andere jongens manen hem, en het joch zegt: 'Sorry meneer.' Naar een alternatief voor de frisdrank wordt niet meer gevraagd.

Een paar jongens hebben in mijn werkkamer de computer ontdekt. Ik zet het Commodore 64-apparaat aan, laad de disk met Buggy Boy, een racespel, en doe een keertje voor hoe ze zo snel mogelijk door het circuit kunnen razen. Ze verdringen elkaar om het te mogen spelen. In de woonkamer is de jongen nog steeds bezig met de koptelefoon. Inmiddels heb ik gehoord dat hij Hakim heet, en met zijn moeder en zusje een paar straten verderop woont. Ik zie hem telkens mijn kant uitloeren, en als hij de kans krijgt vraagt meneer honderduit. Hoe ik heet. Hoe oud ik ben. Of ik getrouwd ben. Waar mijn familie is. Wat voor werk ik doe. Op het laatste antwoord ik 'huurmoordenaar'. Zijn nieuwsgierigheid kent geen grenzen, en op een gegeven ogenblik pareer ik lachend 'dat hij later bij de politie moet gaan solliciteren.'

Als de groep vertrokken is, bemerk ik dat de koptelefoon van mijn toneel verdwenen is. Ik loop zoekend door het huis, maar het ding is nergens te vinden. Ik kan niet anders dan tot de conclusie komen dat één van de jongens het ding ontvreemd moet hebben, en ik denk ook wel te weten wie: Hakim! Ik loop naar een Marokkaanse kennis op de hoek, en zet het gebeuren uiteen. De man roept zijn tienerzoon en deze wordt erop uit gestuurd om mijn apparaat terug te bezorgen. Nog geen uur later wordt het artikel overhandigd. Op vragen mijnerzijds blijkt dat het inderdaad Hakim is geweest die de soundmaster ontvreemd heeft. Het lijkt mij dat deze jongen schreeuwt om aandacht.

Een tijdje later verschijnt de backpack in gedecimeerd aantal van drie voor mijn deur. Het zijn Hakim, ene Fouad en Bilal. Ik vraag Hakim wat hij gedacht heeft bij het meenemen van mijn koptelefoon. Schuld bewust kijkt hij mij aan, en zegt: 'Mag ik nog wel naar binnen?'

‘Je had nooit verwacht dat ik zo snel achter je adres zou komen, niet? Wel, je zal intussen wel begrepen hebben dat je niet te maken hebt met een doorsnee kaaskop?’ antwoord ik. ‘Je mag erin, maar als je nog een keer zoiets flikt krijg je met mijn andere gezicht te maken, en ik verzeker je, dat is niet prettig.’ Er worden handen geschud, maar bij Hakim begin ik omstandig voor zijn gezicht mijn vingers te tellen. ‘1,2,3,4,5...neen, niet gestolen, ik heb ze nog allemaal.’ We lachen allen erom, en daarmee is de koude uit de lucht.

Bilal blijkt enkele straten verderop te wonen, terwijl Fouad en Hakim in de flat aan de overkant van het grasveld vertoeven. De woningen zijn van een andere corporatie dan de mijne, en er is een duidelijk verschil te zien. Hoewel mijn flat ook niet in aanmerking zou komen voor een schoonheidsprijs ziet het er daar aan de buitenkant goor uit. Diverse keren heb ik ook matrassen en ander huisraad op straat zien liggen, en het aantal autochtonen lijkt aan de gordijnen te zien gedecimeerd. Fouad zit op een school voor moeilijk lerende kinderen, en spreekt mij om de haverklap met ‘meester’ aan. Ik zeg dat ik zijn onderwijzer niet ben, en dat hij ‘meneer’ kan zeggen. Bilal lijdt aan suikerziekte, en moet regelmatig spuiten; bepaalde dingen mag hij niet eten en drinken. De vitrage aan de galerijzijde schuif ik open, zodat het zichtbaar is wat er binnen gebeurt. Het is een zonnige dag en ik heb geen zin om deze middag binnen te zitten. Ik stel voor dat we naar het terrein bij de Scouting gaan om daar bramen te plukken. Ik heb gezien dat er hele struiken vol mee hangen. Plastic tasjes worden uit de keuken gehaald, en daar vertrekken we. De jongens blijken fanatiek. Zelfs de bramen die hoog in de struiken hangen, en waar wij ternauwernood bij kunnen komen laten ze niet ongemoeid. Aan alle kanten geschramd, maar met tassen vol keren wij terug. Er wordt gevraagd wat wij met het rode fruit zullen gaan doen. Ik zeg dat er wormpjes in kunnen zitten, zodat ik het eerst een tijdje in het water laat weken, waardoor de witte diertjes boven komen drijven. ‘We zouden er jam van kunnen maken, maar ook ijsjes’, stel ik voor. Het laatste blijkt een schot in de roos. ‘Ja, lekker, ijsjes...!’ De volgende dag staat Fouad ’s ochtends al om half acht uur voor mijn deur. Hij moet naar school, maar wil weten of ‘onze’ ijsjes al klaar zijn. Ik trek het vriesvak open, en daar liggen ze te wachten. Soms zie je de zin van het leven in kleine dingen, en het verrukte gezicht van mijn nieuwe vriendje draagt eraan bij. Door de tijd heen bezoeken de jongens mij regelmatig.

Natuurlijk is mijn computer een grote trekpleister, maar soms doen wij ook spelletjes zoals Monopoly of Ganzenborden. Ze vertellen ook over hun activiteiten honderduit. Ik krijg de indruk dat ze thuis niet veel aandacht krijgen. Fouad en Bilal komen uit grote Berberfamilies, maar zijn hier geboren.

Hakims wieg stond in het noorden van Marokko, maar hij is als baby naar Nederland verhuisd. Zijn vader is een Berber maar zijn moeder komt uit Casablanca. Dat onderscheid zegt de doorsneeburger helemaal niets, maar u zou dit kunnen vergelijken met enerzijds mensen die uit Staphorst komen, en anderzijds lieden vanuit de grote stad. De ouders zijn gescheiden, en ik heb vernomen dat Hakims vader inmiddels al negen keer hertrouwd en opnieuw gescheiden is. Zo heeft Hakim een ontelbaar aantal stiefbroertjes en -zusjes, die hij overigens niet allemaal kent. Mijn huis en persoon boeien, want verschillend van hun achtergronden. Het stelletje verbaast zich over de aanwezige boeken. 'Heeft u die allemaal gelezen?' 'Ja zeker wel!' antwoord ik. Er hangen abstracte schilderijen aan de muur, en volgens hen lijken het wel kindertekeningen. Ik ken inmiddels aardig wat Marokkaanse gewoonten, maar ik leer hen ook wat Hollandse manieren, want 'dat kan later nog wel eens van pas komen'. Zo zit de backpack nu met mes en vork boterhammetjes te snijden, en naar binnen te werken. 'U bikkelt er goed van, Blanken', wordt gezegd. U ziet, de vertrouwelijkheid is gestegen, want het 'meneer' is al weggelaten. De filet americain bevat ze wel. 'Eet u geen varkensvlees?' Binnen de Islam is dit een onrein dier. Niettemin heb ik ze in een snackbar producten naar binnen zien werken die bereid zijn met vlees dat terdege van genoemd beest afkomstig is. Ik zeg dat ik eens een stuk spek op mijn bord kreeg, en toen aan mijn moeder gevraagd had wat dit was. 'Een varken' was het antwoord geweest. In mijn imaginatie was het tot een volledig dier uitgegroeid, en vanaf dat moment wilde ik nooit meer vlees ervan. Ze verwonderen zich erover dat er ook geen alcohol in mijn huis te vinden valt. Volgens hen drinken toch alle Nederlanders! Nou, niet dus. Gezien het bovenstaande heb ik mij in het verleden klaarblijkelijk onbewust tot de Islam bekeerd, want deze religie verbiedt het gebruik van varkensvlees en alcohol ...:=).

Mijn aan de waslijn hangende shaolin-kenpo-outfit heeft hun aandacht getrokken. Ze willen ook kungfu leren. Dat heb ik vaker gehoord, maar de meeste denken binnen een paar weken een tweede Bruce Lee te worden.

Wanneer dit tegenvalt, is de animo meestal snel verdwenen. Vandaar dat ik op verzoeken hiertoe altijd antwoord terug te komen wanneer ze kunnen bewijzen 'n kwartier lang op één been te kunnen staan, en dat zeg ik ook tegen de jongens. Ik heb zo langzamerhand de karakterverschillen wel in de gaten. Bilal is leergierig en gaat zijn eigen weggetje. Op zijn wens hiertoe krijgt hij elke dinsdagavond een uurtje les in tien vingerig blindtypen. Als een schoolmeester streep ik foutjes aan, en direct wordt erover geredetwist, maar ik ben streng. Hij is een vlotte leerling en na verloop van tijd kan hij zo als kantoortypist aan de slag.

Fouad is een jongen die probeert te 'pleasen'; wat anderen van hem vinden en denken is belangrijk. Hakim is de troublemaker van het stel, en heeft een onderhuidse agressie. Uit de gesprekken heb ik inmiddels opgemaakt dat de meeste kinderen uit de buurt, evenals 'mijn' jongens, een lagere opleiding volgen. Het doet denken aan de volkswijk waarin ik opgroeide. De schooladviezen kwamen stevast voor meisjes neer op de huishoudschool, en voor de jongens was het niet veel beter, terwijl niet houdbaar is dat de leerlingen 'stommer' zouden zijn dan de rest van het land. Het heeft allemaal te maken met de sociaal-economische status van de ouders, waardoor het verwachtingsniveau van docenten laag is.

Hakim zegt dat de jongens sedert enige tijd een in een aangrenzende wijk wonende Hollander bezoeken. 'Er komen ook volwassenen, Blanken, en er wordt gerookt, bier gedronken, we mogen seksfilms kijken, en soms zijn er ook wat meisjes uit de buurt, en liggen ze te neuken waar iedereen bij is. Woela, ik zweer u dat het waar is.' 'Dat zal bij mij allemaal niet gebeuren' spiegel ik, want ik ben er zeker van dat er in dat huis binnenkort mot ontstaat. Niet veel later wordt de kerel omschreven als: 'Een viezerik, Blanken. Hij drinkt maar, en gelooft nergens in.' Het zal mij een zorg zijn, maar het duurt niet erg lang voordat ik op de hoogte gebracht wordt dat de man zijn huis ontvlucht is, nadat zijn gasten het inventaris kort en klein geslagen hebben. Als ik enkele weken later door de straat van de vluchteling rij, blijkt zijn huis leeg te staan en geeft een plakkaat aan dat de woning te huur is....

Ik heb een dagje Amsterdam voor ogen, en sta op het punt van vertrekken wanneer Hakim verschijnt. Het draait erop uit dat hij met mij mee wil, en daar springt hij achterop mijn fiets, richting het station.

We zijn onze wijk nog niet uit, als er een aftands autootje stopt. De bestuurster blijkt Hakims moeder te zijn. Waarschijnlijk heeft hij aan haar zijn knap voorkomen te danken, want ze ziet eruit als een fotomodel. Een open sympathiek gezicht, niet omlijst door een hoofddoek, kijkt mij nieuwsgierig aan, en ik word voorgesteld als 'die meneer waarover ik verteld heb.' Handjes worden geschud, en ons voornemen naar Amsterdam af te reizen wordt kenbaar gemaakt. Ze heeft er geen probleem mee, maar hij moet wel op een bepaald tijdstip thuis zijn. Die afspraak staat. Hakim heeft nog nooit in de trein gezeten, dus is dit reeds een avontuur. De hoofdstad betreden wij vanaf het Centraal Station lopend.

Enige planning voor ons bezoek heb ik niet gemaakt, en we komen in de buurt van het Leidseplein terecht in een tweedehands winkeltje, waar we twee mooie overhemden zien. Ik schaf er eentje aan, en Hakim krijgt een begeerd shirt van mij cadeau. Niet veel later zitten wij in Hotel Americain van een frisdrankje te genieten. De chique entourage doet mijn reisgenootje tegen de serveerster verzuchten dat hij het établissement later wil opkopen. 'Dan moet je goed je best doen op school' antwoordt deze gevat, maar vriendelijk. We slenteren vervolgens wat door de stad, en uiteindelijk gaat het richting huiswaarts. In feite hebben Hakim en ik niet veel gedaan, maar hij schijnt er van genoten te hebben naar ik later van Fouad en Bilal hoor. Ik bemerk dat de twee een beetje jaloers zijn op Hakims uitstapje en ik beloof ze dat we binnenkort met zijn allen iets leuks gaan doen. Dat wordt de Domtoren beklimmen, na eerst in de Domkerk de graftombes bekeken te hebben. Ze willen weten of er 'echte lijken' onder de grafstenen begraven zijn. Ik zeg dat ze goed moeten lezen, dan weten ze wie er onder ligt. Maar kijken is lang niet zo attractief als doen, dus wordt al snel de trappen van de hoge toren beklommen. Het is een stralende dag, en het uitzicht reikt ver. Ik heb echter last van hoogtevrees, en de jongens maken zich daarover danig lustig. Na afloop gaat het op verzoek richting 'McDonalds' in Hoog Catharijnen. Ik heb de pest aan dit soort fast-food ketens, maar af en toe dien je concessies te doen... Onderweg door een winkelstraat lopend zie ik een drogisterij en ik kom op het idee daar scheermesjes te kopen. Wanneer we in de winkel staan begin ik te twijfelen of ik nu het merk 'Schick' dan wel 'Gillette' gebruik. De jongens zien een of andere fles en vragen wat dit is. Ik pak het beet, zie dat het luxe shampoo is, en zeg het hen. De flacon wordt weer teruggezet.

Ik bedenk dat eerst thuis maar eens het merk van de mesjes bekeken wordt, voordat ik de verkeerde aanschaf. Ik loop de winkel uit, maar omkijkend blijken de kids tegen gehouden te worden. Ze moeten hun zakken ledigen. Ik keer om en vraag wat er aan de hand is. Er bestaat vermoeden dat ze de beetgepakte shampoofles ontvreemd hebben. Uiteraard hebben ze niets gestolen, maar er wordt geen enkel excuus gemaakt wanneer dit blijkt. Op straat aanbeland zie ik dat de jongens verontwaardigd zijn over de valse beschuldiging; ze foeteren behoorlijk over het hun aangedane onrecht. Ik herken de situatie trouwens. Vaker heb ik de wantrouwende blikken van autochtonen gezien wanneer ik met de jongens ergens loop. Bij 'McDonalds' gearriveerd geef ik hen een biljet van vijftientig gulden, en laat ze de keus te bestellen wat ze willen. Zelf vraag ik om een kopje koffie. Niet veel later zit het stel aan de patat en mij onbekende burgers.

Mijn koffie blijkt in een bekertje van karton geserveerd, en het smaakt er ook naar. Dit is de eerste en laatste keer dat ik hier geweest ben. Wanneer ik vraag of er nog wat over is van mijn centjes blijkt de multinational bijna alles opgesoupeerd te hebben, zodat ik quasi dramatisch verzucht 'dat ik nu failliet ben en de hele verdere week aardappels moet eten...'

Met het oog op mijn shaolin-kenpo heb ik twee jaar een taalcursus Japans gevolgd. Maar nu ik regelmatig in Marokko vertoef, lijkt het mij wel handig de taal van dit land te beheersen. De vraag is in eerste instantie wat ik nu precies onder de knie wil krijgen. In het gebied waar ik regelmatig vertoef spreekt men een Berberdialect, te weten het Tamezigt. Maar ik kies voor de leergang 'Marokkaans Arabisch', dat in grote delen gesproken wordt. Ik leg mij toe op het spreken ervan, en probeer later wel het schrift onder de knie te krijgen. Het grootste probleem is niet het leren van woorden en zinsconstructies, maar de uitspraak.

Het is vakantietijd en deze week is Jorg, de zoon van mijn oudste zus voor enkele dagen over de vloer. Het is een lichtgetinte jongen, want zijn wieg stond namelijk in het verre Colombia, waar hij ter adoptie afgestaan werd. Hakim, Fouad, Bilal en hij zijn allen zo'n beetje van dezelfde leeftijd, dus ik neem aan dat ze wel wederzijdse interesses zullen hebben. De ontmoeting verloopt moeizaam.

Ik denk er beter aan te doen het stel de straat op te sturen, zodat ze zonder het oog van een volwassene contact met elkaar kunnen

maken. Maar het duurt niet lang of Jorg staat alleen voor mijn deur. Ik begrijp dat de werelden van mijn Berbertjes en het neefje te veel uiteen liggen. De laatste heeft in materieel opzicht praktisch alles, en 'mijn' jongens niets. Ik herken trouwens de situatie uit mijn eigen jeugd, waarin je geleerd werd niets te willen, want de wens werd toch niet vervuld. Je moest jezelf maar met heel weinig vermaken. Ook enige stimulans om jezelf te ontwikkelen op sportief, cultureel of maatschappelijk gebied ontbrak. Dit patroon van hetgeen ik 'survival mode' noem tref ik nu bij veel allochtonen aan. Ik zie 'mijn' jongens niet fietsen, niet op een gitaar rammelen, ze zitten niet op een club, of whatsever. Voetballen is het enig tijdverdrijf. Veel interesse in het stimuleren van de schoolprestaties is er van de zijde der opvoeders veelal ook niet bij. Geld lijkt bij velen de enige drijfveer.

Hakim, Fouad en Bilal vragen of het waar is dat alle deuren in mijn zustershuis automatisch open en dicht gaan. Ik vraag hoe ze aan die onzin komen, en het blijkt dat mijn familielid niet alleen flink heeft liggen opscheppen, maar ook onwaarheden verkondigd heeft. Ik word overigens nog met een misvatting geconfronteerd. De boys blijken werkelijk te denken dat ik van beroep huurmoordenaar ben, zoals ik schertsend gesteld had bij onze eerste ontmoeting. Ik ben verbijsterd over zoveel naïviteit en zeg: 'Denk nu eens goed na. Zou ik jullie vertellen dat ik zo'n vak uitoefen als dit werkelijk het geval zou zijn?' Ze blijven wantrouwend...

Maakte ik in eerste instantie kennis met de oudere Berber, nu raak ik door mijn contact met de jongens ook bekend met hun broers, zusters, vriendjes en dergelijke. Ik kom te weten dat in de buurt deze persoon bij de jeugd bekend is geraakt als 'tweede vader'. Ik kan niet meer door de wijk lopen of ik word wel door een of ander jeugdige onverlaat begroet... Houdt de oudere generatie hun façade op, Hakim, Fouad en Bilal lichten mij over werkelijke situaties in. Zo kom ik in snel tempo te weten wie de groothandelaars in hasj zijn, wie huizen in het moederland bezit, wie nog een tweede vrouw heeft, welke zwarte bijverdiensten in het geding zijn, wie criminele activiteiten verricht, en wie in het cachot vertoeft. Kortom, alle in- en outs komen bloot te liggen. Ook over een aantal lieden die ik in het recente verleden heb bijgestaan, krijg ik informatie, waaruit blijkt dat ze mij ronduit voorliegen.

Mijn reizen door het Rif hebben mij al geleerd dat er daar niets is wat het in eerste instantie lijkt, en het blijkt dus ook terdege hier op te gaan. Zo word ik op een avond rond middernacht door een cliënt uit bed gebeld. Het blijkt dat de politie een melding heeft gekregen van huiselijk geweld, en de deur is ingeramd. Hermandad heeft zich echter in het huisnummer vergist. Nu wil mijn kennis dat ik direct kom, want hij eist dat zijn voordeur weer in orde gemaakt wordt. Dit vind ik niet onterecht, maar hij verzoekt mij hem een goede advocaat te bezorgen, want hij wil financiële schadevergoeding voor het leed dat hem aangedaan is. Hij geeft mij het gevoel dat hij er een slaatje uit wil slaan. Wanneer enkele dagen nadien de politie 's avonds laat bij mij aan de deur staat met de mededeling dat mijn oudste broer overleden is, en ik de volgende dag dezelfde man hiervan op de hoogte stel, krijg ik geen enkele reactie. Hij begint over een brief van een of andere verzekeringsmaatschappij die hem wegens bedrog op de zwarte lijst heeft geplaatst. Ik zie hoe op knullige wijze aankoopbewijzen vervalst zijn. Bij toeval stuit ik op een in het Arabisch opgemaakte trouwakte, met daarbij de Franse vertaling. De zeventienjarige dochter blijkt tijdens een vorige vakantie in Marokko uitgehuwelijkt. Dat heeft betrokkene 'zijn goede vriend' niet verteld. Als ik de bruid vraag wat zij ervan vindt, bemerk ik dat ze gewoon gedaan heeft wat haar pa verordonneerde. De familie leeft van de bijstand, maar is wel onderkomens in de geboortestreek aan het bouwen. Wanneer ik deze heer des huizes met zijn kinderen op een snikhete dag tegen het lijf loop, en suggereer een ijsje voor hen te kopen, wordt dit afgedaan als 'verspilling'; het gevolg van de ziekte 'niet nu, maar morgen'. Ook wil hij dat ik hem vergezel naar de keuringsarts, want volgens hem hoort hij in de WAO thuis. Ik heb mijn twijfels, want met zo'n uitkering mag men maandenlang in het thuisland vertoeven, en ik vermoed dat dit de bedoeling is. Trouwens, ik heb geconstateerd dat meneer wel de hele dag in een garage zwart aan auto's kan sleutelen. Met een truc wordt ook geprobeerd mij aan een illegaal hier verblijvend familielid te koppelen, zodat door een huwelijk haar status legaal zal worden. Een ander blijkt zijn zoon onder druk gezet te hebben om met iemand uit zijn geboortedorp te trouwen. Huwelijken blijken geld op te leveren. Of zijn nageslacht met deze importbruid gelukkig zal worden komt niet aan de orde. De jongeman die het betreft kijkt niet erg gelukkig met zijn nieuwe aanwinst.

De enige Berber uit mijn flat met betaald werk wordt om de haverklap door soortgenoten gevraagd of hij gek is. Waarom stopt hij niet met werken, en gaat hij niet van een uitkering van de sociale dienst genieten?

Mijn reizen door het Rif hebben mij geleerd dat de vorm van communicatie bij Marokkanen wezenlijk verschilt met de gebruikelijke westerse. De contacten blijven aan de oppervlakte hangen. Wat er binnen in de hoofden speelt blijft verborgen. Het draait allemaal om de buitenkant: 'Wat vindt de gemeenschap van mij? Voldoe ik wel aan de verwachtingen?' De houdgreep van conservatisme en kuddediergedrag.

De sociaalwenselijke antwoorden die de 'eer' moeten beschermen komt neer op liegen. Tenminste, dat is de benaming die een Westerling eraan geeft. Heel vaak heb ik de uitspraak van Marokkanen zelf gehoord dat 'ze geen Marokkaan vertrouwen.' Dit bevreemde mij in eerste instantie. Per slot van rekening hoor ik Hollanders niet zeggen dat hij of zij geen Hollander vertrouwt. Wel kan je horen dat een Hollander een *bepaald* persoon niet vertrouwt. Maar in een cultuur waarin iedereen praatjes verkoopt teneinde de buitenkant te beschermen, is het niet onlogisch de conclusie te trekken dat ze dit van elkaar ook weten, en dit voedt dus het wantrouwen.

Mijn ervaring is het dat je praktisch nooit een rechtstreeks antwoord op je vragen krijgt. Het geblaas over het 'moslim-zijn' van lieden die zowat alles doen wat Allah verbiedt, begint mij tegen te staan. Op zich heb ik niks tegen de Islam. Deden de gelovigen maar wat het geschrift hen voorschrijft, maar helaas, zoals altijd is er een heel groot verschil tussen de theorie en de praktijk. Zoals met meer religies gebeurd is, blijkt de werkelijke inhoud verwisseld te zijn door mooie verpakkingen en inhoudsloze vormen. Dat had ik al ondervonden in mijn rooms-katholieke jeugd. Ik was juist blij dat de jaren zestig een einde gemaakt had aan de religieuze verzuiling.

Nu zijn er opnieuw groepen die als kippen zonder kop nakakelen wat anderen hen vertellen. Mensen die rechtschapen zijn vinden in hun geloof steun en troost, en hebben geen religieus vaandel nodig om de buitenwacht te overtuigen van hun oprechtheid. Het zijn veelal de poseurs die er te pas en te onpas mee schermen, daarbij uitstralend dat ze denken 'beter' te zijn dan de 'ongelovigen' of andersdenkenden.

Ik heb de Koran aangeschaft, en wanneer ik tegenwoordig te horen krijg 'dat ons geloof dit en dat verbiedt, voorschrijft' vraag ik in welke Sura dit staat. In de meeste gevallen staat men met de mond vol tanden.

Mijn Turkse buurman heeft opnieuw een dochter geproduceerd, maar kondigt aan dat hij liever een zoon heeft. Ik heb begrepen dat in de archaïsche culturen een mannelijke opvolger het summum is. Ik krijg trouwens hoe langer hoe meer gemengde gevoelens bij hem. Er zit helemaal niks bij. Na al die jaren hier spreekt hij nog zeer slecht Nederlands, en is ternauwernood te verstaan. Enige ambitie om hierin verbetering aan te brengen zie ik niet. Vanaf de binnenkomst in Nederland heeft hij nog nooit gewerkt, en teert hier op kosten van de gemeenschap. De economie is aangetrokken, en al een paar keer heb ik hem ook gewezen op vacatures waarvoor hij in aanmerking zou kunnen komen, maar er wordt niet gesolliciteerd. Zijn klaagzang over het hebben van te weinig geld begint te lijken op het afdraaien van de tape in een eightrackmachine.... Ik heb ook ontdekt dat hij in zijn geboorteland een riant huis heeft. Dit fenomeen heb ik tijdens mijn reizen door het Rif al opgemerkt. Hier in Nederland de armoedzaaiër, en in het geboorteland de grote seigneur. Hij vertrekt ook met tassen vol medicijnen naar zijn geboorteland. In eerste instantie denk ik dat het voor eigen gebruik is, maar meneer blijkt met fakeklachten naar zijn huisarts gestapt te zijn, en de nu verkregen medicatie is voor zijn achterban in Turkije. Tenminste, dat is wat hij mij verteld heeft, maar ik denk dat hij het daar gewoon verkoopt.

Voor mij betekent 'integriteit' dat je het goede doet, zelfs als er niemand kijkt. Helaas kom ik tot de conclusie dat dit niet opgaat voor een aantal van mijn cliënten. Deze komen uit dictatoriaal geregeerde landen, waar de regering, overheid, en politie jouw vijanden zijn, zodat je strategieën ontwikkelt om het hoofd boven water te houden. Het corrupteert. Het overlevingsmechanisme in het systeem hebbend wordt dit hier ook toegepast. Het (aangeleerd) gedrag van graaien, oplichten, geen verantwoordelijkheid nemen, roekeloosheid en achterbaksheid doet denken aan die van een vampier. Voor het eigen gewin en genot wordt alles en iedereen leeggezogen. Ze denken ermee een goed leven te leiden, en beschouwen hun slachtoffers als 'sukkels'. Maar de werkelijke sukkels zijn zij. Vroeger of later zullen ze door de Tijd ingehaald worden. Helaas geven ze hun nachwuchs slechte voorbeelden.

Maar ik wil hierbij niet de impressie wekken dat het alleen een deel van de instroom is, die liegt en bedriegt. In ras tempo kom ik tot de conclusie dat ook een deel van het 'witte bolwerk' de kluit zit te belazeren. Bij een kennis tref ik een echtpaar aan, waarvan de man psychiater is en zijn vrouw bureauchef bij een geestelijke gezondheidsinstelling. Ze wonen in een gegoede wijk, en verhalen nu over een akkefietje vorig jaar bij hun huis, en volgens eigen zeggen betaalde de assuradeur niet goed uit. Nu hebben ze opnieuw een beroep op hun inboedelverzekering gedaan, en wat valse claims eraan toegevoegd. Een ander heeft een dokter als partner en werkt zelf bij een sociale dienst. Om de haverklap heb ik hem horen schelden op de instroom. Nu heeft hij de reisverzekering opgelicht, want de tweede vakantie dit jaar was te duur uitgevallen. De ambtenaar die in een naburige gemeente over de aanbestedingen voor het schoonmaakwerk van scholen gaat, blijkt steekpenningen te ontvangen voor informatie omtrent de inschrijvingsbedragen.

Deze Thin White Duke is vergevengszind, maar vergeet niets, en schift inmiddels behoorlijk tussen wie nog geholpen wordt. Want ik begin tot de ontdekking te komen dat de kale werkelijkheid niet helemaal strookt met de opvattingen, en verwachtingen die ik vanuit mijn jeugd opgelegd heb gekregen; dat mijn morele opvoeding geleid heeft tot ideaalbeelden, een sleutel tot misbruik vormt, en dat het geven van het voordeel van de twijfel ondanks rinkelende alarmbellen geen juiste is. Ik besluit mijn interne antenne niet meer te negeren en ernaar te handelen. Ik adviseer iedereen zijn intuïtie te volgen.

Onze maatschappij leert ons dat rationaliteit boven dit gevoel gesteld dient te worden. Deze verkeerde les heb ik, ondanks tegenstrijdige ervaringen, helaas te lang toegepast. Want sedert ik mij kan herinneren 'weet' ik dingen over personen. Het volgende is hiervan een voorbeeld. In mijn studententijd in de jaren zeventig werkte ik een tijdje in de avond/nachtdienst bij een bekende koffiefabriek. Het hele bedrijf draaide voor de productie praktisch op uitzendkrachten. Het was een gezellige boel. Drie kwartier werken, één kwartier pauze. De welkome onderbrekingen werden in de gangen bij de toilet doorgebracht, waar velen hun jointjes draaiden en oprookten. Ik ga niet hypocriet doen, ik was er één van.

Mijn latere zwager werkte er ook tijdelijk. Hij en mijn jongste zus hadden het plan een wereldreis te gaan maken, maar ze wilden dit per Landrover doen, en voor de aanschaf hiervan stond hij dus nu tijdelijk achter de lopende band. Hij had kennis gemaakt met een Engelsman die er al maanden werkte, en deze had zo'n terreinwagen in zijn bezit, en wilde hem wel verkopen. Ik had de persoon al op de eerste dag dat ik de fabriekshal betrad opgemerkt. Toen mijn toekomstig familielid aankondigde dat hij de deal zou gaan sluiten heb ik hem gewaarschuwd: 'Ik weet het niet, volgens mij is die vent niet te vertrouwen.' Op de 'waarom-vraag' flapte ik gedachteloos eruit: 'Het is een harddrug gebruiker, een verslaafde.' Hiertoe had ik geen enkele reden, want ik had de persoon nooit bewust op enig gebruik betrapt, maar klaarblijkelijk had ik toch indicatoren hiervoor opgevangen. Om het verhaal kort te sluiten. Niet veel later hebben mijn zus en aanstaande zwager de auto gekocht, maar de volgende dag was deze reeds van het parkeerterrein verdwenen. De ingeschakelde politie vertelde hen dat de man waarschijnlijk een reservesleutel achter gehouden had. Met de Noorderzon vertrokken. Dag auto, dag geld!

Hoofdstuk 3 – Aïsha, Farida en Ruud

Administratieve rompslomp is Hakims moeder boven het hoofd aan het groeien, en op verzoek ben ik eens poolshoogte gaan nemen. Ik word door Aïsha, de vrouw des huizes, en haar dochter Loubna hartelijk ontvangen. In tegenstelling tot de nog toe geziene Berberonderkomens, oogt het interieur modern. Weliswaar zijn het goedkope meubelen, maar er is moeite gedaan een huiselijke sfeer te scheppen. Het komt heel wat warmer over dan de tafel, vier stoelen en een erboven hangend peertje, zoals ik tot nog toe meestal bij mijn cliënten aantref.

Het huis is door de woningcorporatie verwaarloosd. Muren zitten met schimmel, de buitenkant is verveloos, raamkozijnen zijn aan het rotten. Ook blijkt er geen douche aanwezig, maar slechts een ouderwets vies lavet. Ik zie, heel gevaarlijk, een gasleiding over de gangvloer lopen, deuren sluiten niet goed af, keukenkastjes vallen bijkans uit elkaar, en zo zijn er meer mankementen.

In het gesprek blijkt dat Aïsha verward is in een echtscheidingsprocedure. Na het mislukte avontuur met Hakims vader is ze enkele jaren later opnieuw in het huwelijk getreden, maar ook dit is geen succes gebleken. Haar man is met de noorderzon vertrokken, haar met schulden achterlatend. Het lijkt mij dat hier een integrale aanpak wenselijk is; schulden saneren, woning verbeteren en een zonniger toekomst bieden. Een overzicht van de stand der zaken ontbreekt, en ik werk mij door bergen papieren heen. De familie is bang geweest voor het weggooien van belangrijke stukken, zodat men alles maar bewaard heeft. Het blijkt dat zo'n beetje achtennegentig procent ervan bij het oud papier gezet kan worden. De pro-deo pleitbezorger blijkt de echtscheidingsprocedure niet eens in werking gesteld te hebben, zodat deze gedumpt wordt, en een mij bekend gerenommeerd advocatenkantoor ingeschakeld. Ook sommeer ik de woningcorporatie de gebreken te verhelpen; het lavet wordt gesloopt, een douche geïnstalleerd, en muren betegeld. De gasleiding wordt langs de plinten geleid, en mevrouw krijgt een compleet nieuwe keuken. Met een nieuw behang ziet het huis er weer fris uit.

Af en toe zit in het huis Loubna's vriendin, Fadma, een jongedame van een jaar of vijftien die qua gedrag meer weg heeft van een jongen dan van een meisje. Aïsha en Loubna zijn in de keuken bezig, en nu zit deze streetwise kid op de bank tegenover me met een mes te spelen, en kijkt mij uitdagend aan. Ik besluit niet te reageren, maar als ik even later richting gang loopt maakt ze een quasi-stekende beweging. Voordat ze het beseft heb ik haar ontwapend, en staat het mes haaks op haar keel. 'Ik zou maar uitkijken met die spelletjes', zeg ik, 'vroeger of later loopt dit slecht af.' Van de bravour is niet veel meer over. Even later vertrekt het stel naar buiten.

Aïsha heeft slechts één familielid in Nederland, een zuster met een tienerdochter. De vrouw is weduwe en weet zich geen raad met haar kroost. Deze kleedt zich westers, en schijnt 's avonds regelmatig door het raam te klimmen om stiekem uit te gaan. Kortom, de perikelen van de moderne jeugd. Met beide jonge dames komt de scheidingslijn tussen de Arabische en westerse cultuur tot uitdrukking.

Het is elf uur 's avonds, en de telefoon rinkelt. Een mannenstem roept 'Abderrahman', en 'Brussel', en vervolgens is de verbinding verbroken. Ik vraag mij af wie dit geweest kan zijn. Daar kom ik de volgende avond achter, want weer wordt er gebeld, maar nu komt een Nederlands sprekende man aan de lijn, die mij informeert dat Abderrahman el K. in zijn café zit, en of ik hem wil ophalen. Ik ben verbijsterd. Genoemde is een aanverwant van de familie die ik in Marokko bezoek. Met een kennis haal ik deze Abderrahman op, en bied hem voor enkele dagen onderdak. Het blijkt dat meneer vanuit de Maghreb door een in Nederland woonachtige landgenoot in diens auto meegesmokkeld is, en nu dient hij dit sujet daarvoor vierduizend gulden te betalen. Kortom, er blijkt een levendige mensenhandel te bestaan. Onze Abderrahman heeft een notitieboekje op zak, dat vol staat met adressen van kennissen en overheidsinstanties; de sociale diensten van de grote steden zijn zwaar onderstreept. De korte tijd dat hij in mijn appartement vertoeft straalt hij alle signalen van het 'slachtoffermodel' uit. Ik moet maar helpen. Ik heb toch wel een vrijgezelle vriendin die met hem wil trouwen?

En waarom geeft de Nederlandse staat hem geen geld, want hij had toch in Marokko gehoord dat je hier niet hoeft te werken, omdat de koningin iedereen geld verschaft... Hoe dom kan je zijn? Er wordt ook gevraagd of ik geen zwart werk ken. Dit is echter niet mijn werkgebied, en ik geef aan dat hij er beter aan doet zich met zijn soortgenoten te mengen, want die zullen wel wegen kennen. Ik heb hem trouwens hier niet uitgenodigd, en vraag mij af wat hij hier komt doen. Deze dertigjarige heeft in zijn geboorteland een Grand Taxi, en bezit ook een klein huisje. Weliswaar is het daar geen vetpot, maar het is wel het eigen land met veel zon en frisse lucht. Waarom verruult hij zijn bestaan voor een leven als illegaal hier? Want daar draait het wel op uit. Hij vertrekt na Amsterdam naar kennissen, en niet veel later hoor ik dat meneer in een gelegenheidshuwelijk is getreden met een hier legaal verblijvende Marokkaanse. Hij moet hiervoor twintigduizend gulden ophoesten. Het is de bedoeling na drie jaar het huwelijk te ontbinden omdat dan de zelfstandige vergunning tot verblijf binnen is. De vrouw leeft van de sociale dienst, en omdat ze nu gehuwd is, krijgt het stel een uitkering voor een echtpaar. Dit scenario zie ik in mijn omgeving meerdere keren ontvouwen. Wanneer gaat dit schip stranden...?

Het topic 'misbruik' is op mijn bord beland. Ik had al van Fouad gehoord dat hij als kind tijdens een vakantie in Marokko met ongepast seksueel gedrag door een of ander familielid geconfronteerd is geweest. Volgens mij is dit de reden waarom hij daarna nooit meer het land van zijn ouders bezocht heeft. Wat er precies is voorgevallen deelt hij mij niet mede, maar wanneer hij over de ervaring praat, wordt hij heel boos, en exclameert 'dat hij die zak bij de eerstvolgende gelegenheid onder handen neemt.' Maar nu is Hakim met een verontrustend verhaal gekomen. Volgens hem is hij als twaalfjarig joch met twee Marokkanen van rond de negentien jaar naar een hem onbekend bos gegaan. Daar moest hij één van hen aftrekken, en toen de ander dat hoorde wilde die het ook. Er werd bedreigd Hakim achter te laten als hij het niet zou doen. Ze schijnen ook rond te zingen dat ze hem geneukt hebben. Tot overmaat van ramp wonen die gasten nog steeds hier in de wijk, en loopt Hakim op weg naar school hele stukken om teneinde hen maar niet tegen te komen. Zijn moeder heeft hij nooit over het gebeuren verteld. Ik weet niet wat ik ervan moet vinden. Volgens Fouad klopt er van het verhaal niks.

Ook hij heeft ervan gehoord, maar de hem verstrekte versie was klaarblijkelijk heel anders dan de mijne. Fouad kent de zogenaamde misbruikers, en verzekert mij dat die nooit zoiets zouden doen. Later zegt Fouad dat hij Hakim op de Oude Gracht uit een homobar heeft zien komen. 'Je zult je wel vergissen', voeg ik hem toe, maar hij bezweert bij hoog en laag dat het de waarheid is. Op een dag staat Abdel, een mij onbekend neef van Hakim, voor mijn deur. Hij vraagt mij of ik seks met de jongens heb, waarop ik antwoord: 'Natuurlijk niet.' Nu komt hij met een geschiedenis, dat hij als veertienjarige door een Nederlandse man verleid is, en dat hij hem geneukt heeft. Ofschoon hij het naar eigen zeggen heel lekker vond, beweert Abdel dat hij door die affaire homofiele gevoelens heeft ontwikkeld. Hij heeft tegen de persoon bij de politie aangifte gedaan. Wanneer ik Hakim en Fouad met de geschiedenis confronteer, stellen deze dat Abdel het bij elkaar liegt. Ze kennen de buurtbewoner ook, en volgens hen is het een aardige man. Ik zeg dat ik het zou waarderen, indien ik valselijk beschuldigd zou worden, zij voor mij zouden opkomen. Hakim en Fouad stappen inderdaad naar Hermandad. De officier van justitie had reeds zijn twijfels, en door de ontlastende verklaringen is de desbetreffende heer vrijgelaten. Niettemin heeft de hele affaire als consequentie dat de man naar een ander deel van de stad verhuist.

Een Marokkaan staat met een landgenoot aan de deur. Ze willen mij wat vragen. Een Nederlander zou zeggen: 'Kom binnen, ga zitten. Wat kan ik voor jullie doen?' To the point dus. Dat efficiencymodel zit nog niet in het systeem bij mijn Berbers. Er wordt uitgebreid geïnformeerd naar mijn welzijn, naar dat van mijn moeder. Omgekeerd volgt hetzelfde traject. Dan begint de riedel overnieuw. Allah wordt geprezen. Ik vraag of ze thee willen. Dat wordt afgeslagen, want ik heb de strategie ontwikkeld (soms) de onnozele vrijgezel uit te hangen, die ternauwernood een ei kan koken, laat staan groene muntthee bereiden. Uiteindelijk volgt dan het verzoek. De kennis van de buurman heeft een jonge man, een Somaliër, in huis, maar omdat er vrouwen aanwezig zijn, wordt verzocht of ik hem deze week onderdak kan bieden: 'Neen, eten hoeft niet. Dat gebeurt bij ons. Alleen slapen. Overdag gaat hij naar de moskee.' Ik zeg dat genoemde onder die conditie de nachten mag doorbrengen op de bedbank. Daarmede wordt akkoord gegaan. De man arriveert, en begint over het feit dat er geen waterfles in de toilet staat.

Ik herken dit vanuit mijn bezoeken aan het Rif. Men reinigt zich daar na een grote boodschap met water. Indien je erover nadenkt is dit heel wat hygiënischer dan wat wij Westerlingen doen, namelijk papier gebruiken. Ik kom hem tegemoet.

De volgende avond is hij vroeg ten huize. We praten wat. Om de haverklap wordt het betoog doorspekt met wat Allah zou voorschrijven. Er volgt een heftige uitbarsting op het Westen: 'Ze geloven hier niet, de vrouwen zijn hoeren, het is decadent.' Rondit vervelend wordt het als er persoonlijke uitspraken volgen zoals: "Wat u doet, televisie kijken, is het werk van de duivel." Ik vraag mij af wat die snotneus van hooguit vijftientig lentes hier komt doen. Ik heb inmiddels begrepen dat hij hier illegaal vertoeft. Mijn antwoord is 'dat de Islam tolerant is, dus dat hij dat 'moeten' beter kan laten. Zeker omdat hij hier gast is. En dat het hem toch vrij staat terug te keren naar zijn geboorteland.' Er wordt ingebonden. Nog geen twee dagen later zit ik 's avonds met een vriendin op de bank. We hebben gezellig gedineerd, en luisteren nu naar muziek. Ik hoor de voordeur opengaan, en daar stapt de Somaliër de woonkamer binnen. Yvonne staat op, en wil hem een hand geven. Ter plekke bevriest meneer, keert zich met zijn achterkant naar haar toe en scheert richting douche. Zelfs in Marokko heb ik zo'n gedrag nog nooit meegemaakt. Diezelfde avond heb ik hem gezegd dat hij beter zijn heil elders kan zoeken. Volgens hem schrijft de Koran dit handelen nu eenmaal zo voor, terwijl ik antwoord dat in een land waarin de Islam een minderheid is, het de plicht van elke moslim is, daarin te integreren, en respect te betonen voor de gebruiken en zeden. Onze interpretaties blijven verschillen, en monsieur vertrekt zonder enig woord te zeggen. Ik kan niet laten hem achterna te roepen: 'A Salaam u Helikum.' Het betekent: 'Moge de Vrede over u komen', en dat is mijns inziens precies wat deze meneer nodig heeft. Er volgt geen respons.

'Het is weer gebeurd, Blanken.' Ik weet niet waarover Fouad het heeft. 'Nu, ik heb u toch verteld over die oom in Marokko? Er heeft weer een vent aan mij gezeten.' Bij het doorvragen waren Hakim en hij gisterenavond bij een homostel op bezoek. Ik krijg de indruk dat het daar een zoete inval is. In ieder geval, de jongens waren er blijven slapen. Fouad was ontwaakt omdat een vent van het homopaar aan zijn geslacht zat. Fouad verklaart dat Hakim er vaker geweest is, maar dat hij ze niet kende.

Wanneer Hakim even later binnentreedt, en met het gebeuren geconfronteerd wordt, bezweert hij bij hoog en laag dat hij niks gemerkt heeft. Dat er in ieder geval met hem niks geschied is. Op de een of andere wijze heb ik twijfels. Nu krijg ik ook te horen dat zij en ook wat andere kids uit de wijk wel eens een Marokkaanse vent in Amersfoort bezoeken. Deze schijnt de jeugdige gasten seksfilms te vertonen, en daarna handtastelijk te worden. Fouad vertelt dat de man openlijk aan het masturberen ging, en aan hem wilde zitten. Hij was weggelopen en er nooit meer terug gekeerd. 'Heel verstandig', debiteer ik, maar voeg er geïrriteerd aan toe: 'Waarom gaan jullie dan ook naar dat soort lieden toe?'

Sukri, Saïds B.'s jongere broer, heeft een aantal Marokkaanse vrouwen in onze wijk geronseld voor het schoonmaakbedrijfje dat hij samen met een Nederlander heeft opgezet. Nu ben ik deze heer verfomfaaid tegen het lijf gelopen. Volgens eigen zeggen heeft hij wegens een ongeluk lange tijd in het ziekenhuis gelegen. Niet veel later krijg ik van derden de waarheid te horen. Meneer heeft zijn werkneemsters seksueel benaderd, en daarvan waren ze niet gediend. De echtgenoten werden ingelicht, en met een cassetterecordertje bewijsmateriaal verzameld. Toen de eega's de liederlijke taal hoorden, hebben ze de ondernemer in zijn bestelbusje opgewacht en in elkaar geslagen.

Ik sta op het punt mijn woning te verlaten als de telefoon gaat. Een mannenstem zegt dat mevrouw Aïsha nog steeds getrouwd is, en dat ik, man zijnde, niet bij haar over de vloer mag komen. Hij beweert speciaal uit Marokko gekomen te zijn om mij een lesje te leren. Mij is direct duidelijk zich een intimidatiescenario ontvouwt, en dat mijn bemoeienissen met Hakims moeder snode plannen doorkruisen. Mijn antwoord is: 'Ik ga nu bij mijn moeder eten, maar om half acht ben ik thuis. Je bent van harte welkom. De groeten!'

Binnen een tijdsbestek van twee maanden is Aïsha's echtgenoot tot ex gebombardeerd. Van de karige uitkering van de sociale dienst moeten ook de schulden afgelost worden. Ik vul met terugwerkende kracht voor een aantal jaren verzoeken tot belastingteruggaven in, en voila, daar stroomt het geld binnen. In één klap kunnen alle financiële verplichtingen voldaan worden, en blijft er zelfs nog wat over.

Zo komt het huishouden langzaam in rustiger vaarwater. Regelmatig word ik uitgenodigd om een hapje mee te eten. Dit laatste komt erop neer dat ik met Aïsha aan een Marokkaanse maaltijd zit, en Hakim en Loubna in de keuken hun Hollandse maaltijd fabriceren. Van mijn kant is er geen enkele bedoeling van het contact een amoureuze affaire te maken, maar klaarblijkelijk heb ik de andere partij door mijn pure aanwezigheid een verkeerde impressie gegeven. Wanneer ik op een avond uitgenodigd ben, ontvangt Aïsha mij in een jurk met décolleté. Ze heeft in de gaten dat er een miskleun gemaakt wordt, en even later heeft zij zich bedekt. Ik benadruk tijdens het eten onze vriendschap, maar maak duidelijk dat er in mij geen toekomstige echtgenoot zit. Een paar dagen later zeg ik tegen Loubna dat ik geen verhouding met haar moeder heb, en het gezin slechts help. 'Dat weet ik toch' antwoordt ze. Maar ik vervul wel enigszins een soort vaderrol, en ik bemerk dat het gezin het geruststellend vindt dat er een man achter hen staat.

Fouad is vandaag met het briljante idee gekomen dat ik Hakim maar officieel moet adopteren. Hij vindt het zielig dat zijn kameraad in de praktijk geen vader heeft. Ik vind het van empathie getuigen dat hij zich zo bezorgd toont. Ik zeg: 'Joh, je weet toch dat ik als 'tweede vader' door het leven ga. En zoals je misschien in de gaten heb, houd ik al een oogje op Hakim. Vorige week heb ik met zijn moeder nog een schoolavond van hem bezocht. Maar wees maar blij dat jij een vader en moeder hebt. Mijn vader was al dood toen ik net dertien was.'

Op een dag ontmoet ik in het huis Fasi* Farida, een vriendin van Aïsha. Ze blijkt met een in mijn wijk wonende Nederlander getrouwd te zijn. Haar familie bekleedt in Marokko hoge posities; een broer is politiecommissaris en een ander ambassadeur. Ik zie foto's waarop zij, echtgenoot, broer & eega in Libië op visite zijn bij Kolonel Khadaffi. Voel ik een hemelsbrede afstand met mijn Berbers, de communicatie met Aïsha en Farida verloopt heel wat soepeler, maar deze komen dus niet uit het Rif. Wanneer Farida op vakantie naar Marokko gaat, wordt mij gevraagd of ik tijdens haar afwezigheid niet bij haar man op visite wil gaan.

** Iemand die in de Marokkaanse stad Fez geboren is*

Deze blijkt psycholoog van beroep, maar zit wegens lichamelijke klachten in de WAO. De twee straten achter mij wonende man blijkt Ruud te heten, en het klikt wel tussen ons. Ook hij helpt af en toe bij het invullen van paperassen, maar is door de tijd heen en ervaringen zeer selectief geworden. Zijn jarenlange expertise binnen de Marokkaanse gemeenschap komt mij goed van pas. We verlustigen ons trouwens over de kletsmeiers die in de media hun licht laten schijnen over de achtergronden van de Berbers; het boekenwurmgehalte ervan is hoog. Sommigen reizen op de kosten van de gemeenschap naar het Rif af, en worden daar door de autoriteiten aan alle kanten voorgelogen. Dit soort lieden zouden er beter aan doen eens een jaartje in onze wijk te komen wonen. Maar het lijkt alsof onze buurt niet op de kaart staat, en in feite aan haar lot overgelaten wordt. Er tuft wel sinds kort een 'Spelbus' door de wijk. In een omgebouwde touringcar kunnen de kids in de leeftijd van tien tot veertien jaar een spelletje tafelvoetbal spelen... een uurtje per week... Voor de iets oudere jeugd is er niets; geen buurthuis, geen enkele activiteit, dus zwerft deze in hun vrije tijd over straat. Sinds kort heeft Hakim in de fietsbox onder zijn flat een eigen honk ingericht; een aftandse matras, cassette recorder en limonade brengen verlichting in het bestaan.

Tijdens de ramadan eten en drinken moslims tussen dageraad en zonsondergang niets. Door een cliënt ben ik uitgenodigd voor de Iftar. Dit is de maaltijd die deze vastenmaand na zonsondergang genuttigd wordt. Van alle kanten heb ik de zegeningen van zo'n onthoudingsperiode mogen vernemen. Het zou je doen beseffen hoe het voor armen is om zich niet (voldoende) te kunnen voeden. Ik zet hier een vraagteken bij. Per slot van rekening kunnen de minder behoeftigen er niet op rekenen dat ze na een bepaald tijdstip opeens een maaltijd kunnen nuttigen, zoals de vastenden dit wel kunnen na het verstrijken van de ramadan. De dagelijkse overwinning van de strijd tegen het hongergevoel zou ook je karakter sterken, en je dichter bij Allah brengen. Dat is uiteraard subjectief. Maar goed, eenieder zijn weg, en wie ben ik om te verkondigen dat mijn 'waarheid' beter is dan de 'waarheid' van anderen? Per slot van rekening is het wonder van het leven nog altijd een mysterie. Als ik mij bij mijn kennis vervoegd heb, word er aangekondigd dat we een vriend van hem twee straten verderop bezoeken. Ik verwonder mij hierover.

Onderweg word ik op de hoogte gebracht dat de familie een sociale dienst uitkering heeft, dat de tienerzoon opgepakt is terwijl hij op straat met een pistool liep te zwaaien, en dat een dochter hier weliswaar illegaal vertoeft, maar dat ze binnen zeer korte tijd met een hier wel legaal verblijvende Egyptenaar in het huwelijk treedt: 'Die man belt vanavond op. Misschien dat jij de telefoon kunt aannemen.' Alarmbellen rinkelen aan alle kanten. Eenmaal gearriveerd word ik de woonkamer binnengeloodst waar een tafel vol staat met (luxe) etenswaren. Er wordt begonnen met harira (*soep*) en wat dadels. Vervolgens wordt koffie en thee gepresenteerd, en laat men het eten wat zakken om later de hoofdmaaltijd te nuttigen. De gastheer begint een heel betoog over zijn dochter die helaas te laat Nederland binnengekomen is, daardoor niet over een geldige verblijfsvergunning beschikt, en nu het land uitgezet dreigt te worden. 'Maar gelukkig, er heeft zich een goede huwelijkskandidaat gemeld. U kunt hem spreken, Heer Blanken, want hij zal zo direct wel bellen.' Nog geen vijf minuten later rinkelt de telefoon, en wordt mij de hoorn in de hand gedrukt. Ik uit wat gemeenplaatsen, zeg dat ik hem en zijn toekomstige echtgenote een gelukzalig huwelijk wens en hang op. De entourage kijkt mij nieuwsgierig aan: 'En, wat denk ik ervan?' Tja, wat moet ik zeggen? Dit theater lijkt mij een opzetje. Volgens mij is er helemaal geen Egyptische huwelijkskandidaat, maar hebben zij hiervoor een Nederlandse op het oog, te weten de heer Den Blanken. Twee dagen later krijg ik van mijn cliënt te horen dat er toch iets mis is met de beoogde bruidegom: 'Niet te vertrouwen en geen goede moslim.' En ja hoor, daar komt het verzoek: 'Het is een leuke vrouw, die dochter, niet? Ze past volkomen bij u. Ze heeft tegen haar vader ook gezegd dat ze u wel ziet zitten. Zal ik tegen mijn vriend zeggen dat u met haar wil trouwen?' Ik vraag mij af of ze denken dat ik achterlijk ben. Van diverse kanten heb ik inmiddels begrepen dat er schijnhuwelijken afgesloten worden, en dat hiervoor aardig wat geld op tafel gelegd dient te worden. Het zou mij niets verwonderen als mijn cliënt en zijn vriend als alternatief een goedkoop scenario bedacht hebben met een Nederlander als sukkel in de hoofdrol...

Hakim, Aïsha en Loubna zijn van een vakantie in Marokko terug, en blijken ene Ibrahim meegesmokkeld te hebben. Het is Hakims oom, maar slechts een paar jaar ouder zou hij diens oudere broer kunnen zijn. Ik bemerk dat Hakim erg aan hem hangt.

Deze jongeman gaat als keukenhulp voor één gulden per uur zwart aan het werk bij een gerenommeerde pizzeria in de binnenstad. Mijn moeder spreekt schande van deze uitbuiting. Het begint op te vallen dat ik Fouad en Bilal niet meer zie. De laatste komt op een dag naar mijn huis, en vertelt dat Hakim rondbazuint dat ik homo ben. Ze zijn bang geworden, maar nu zien ze telkens Hakim mijn flat betreden, en hem voor mijn raam achter de computer zitten. Dus hebben ze geconcludeerd dat er iets niet klopt. Na lang aarzelen hebben ze besloten mij op de hoogte te brengen. Mijn seksuele voorkeuren heb ik nooit met Hakim, Fouad noch Bilal besproken, en ik ben verbijsterd en boos over de achterklap. Dat is duidelijk van mijn gezicht af te lezen, want Bilal zegt: 'U bent woest, hé?' Ik bel Aïsha op, en zeg dat ik wil dat zij en Hakim langskomen. Haar vertel ik wat er gezegd is, en zij snapt ogenblikkelijk de implicaties. 'Heb ik je ooit met één vinger aangeraakt? Of heb ik ooit toespelingen gedaan?' sneer ik naar Hakim. Deze knikt ontkennend, en het is mij duidelijk dat hij deze ontwikkeling nooit verwacht had. Later hoor ik dat zijn zusje Loubna gevraagd had of 'hij achterlijk is om de man die hen helpt zo tegen zich in het harnas te jagen.' Van Aïsha heeft hij flink op zijn donder gehad, en volgens Fouad en Bilal is hij met een riem geslagen. Dat had van mij niet gehoeven, maar Hakim dient ook te leren vertrouwen niet te beschamen.

'Je zult vanavond wel telefoontjes krijgen,' zegt Ruud. Vragend kijk ik hem aan. 'Weet je niet dat maandag de scholen weer beginnen? Dus liggen er bij thuiskomst stukken te wachten, en hebben ze jou weer nodig.' Ik antwoord dat het tijdperk van 'u vraagt en wij draaien' voorbij is, en dat ze kunnen bellen tot ze een ons wegen. Ik heb het helemaal gehad met die profiteurs. Inderdaad rinkelt het apparaat enige uren later. 'A salam u helikum. Hier Suliman B.. Alles goed met u? We zijn weer terug van vakantie. Komt u bij ons eten?' De bekende truc. Mij inviteren, maar dan komen de bescheiden op tafel. Na de maaltijd en gedane zaken wordt veelvuldig in de richting van de klok gekeken. Het signaal dat ik moet opzouten. Het is drie maanden terug dat ik Suliman voor het laatst gezien heb. Opnieuw zijn een paar familieleden uit het Rif binnengestroomd, en vertoeven nu als illegalen in zijn huis. Binnen korte tijd zullen ze, evenals de heer des huizes, een beroep doen op de uitkeringspotten. Één hunner heeft autorijlessen, en klaarblijkelijk is daarvoor wel geld. Dit was voor mij de eye-opener.

Temeer daar ik ook tot de ontdekking gekomen ben dat deze seigneur huizen in het noorden van Marokko aan het bouwen is, terwijl hij hier van de soos leeft, en in de WAO probeert te komen. 'Ik wist niet eens dat je op vakantie was', repliceer ik heer Suliman. Ik besluit hem een koekje van eigen leugenachtig deeg te geven, en verklaar dat ik tijdens zijn afwezigheid naar de dokter geweest ben, en dat deze mij in verband met hartklachten geadviseerd heeft gas terug te nemen. 'Maar je bent natuurlijk altijd welkom om op ziekenbezoek te komen' voeg ik eraan toe. Haast overbodig te vermelden dat ik meneer niet meer hier gezien heb.

Het stukje fietspad tussen sporthal Zuilen en het benzinestation is onverlicht. Het wegdek vertoont allerlei scheuren, en ik ben met mijn race-tourfiets er al een keer onderuit gegaan. Nu heb ik de gemeente benaderd. Ik heb een vrouw aan de lijn die ik de situatie uiteenzet, en voeg eraan toe dat met een pissoir, bosjes en struiken aan de rechterzijde het geheel ook een unheimische uitstraling heeft. Uit strategische overweging zeg ik tevens dat mijn vriendinnen er niet meer langs durven te rijden... Niet veel later is het wegdek aangepakt, en staan er zes mooie lantaarnpalen. Zo breng ik letterlijk wat licht in de buurt. Ik snap echter niet waarom ze als dank geen plaatjes met mijn naam erop hebben gemonteerd...:=).

De jongens zijn op de leeftijd aanbeland dat ze brommer mogen rijden. In de buurt van Sporthal Zuilen, waar hij sinds kort met zijn familie in een flat aan de overkant ervan woont, zie ik Fouad op een aftandse Gilera rondscheuren. Ik neem het kreng van hem over, en rijd er een stukje op. Het ding is opgevoerd en haalt gemakkelijk de zeventig kilometer. De brommer trekt zwaar naar links, één rem is kapot en de ander functioneert ook niet goed. Ook lijkt het alsof er onderweg onderdelen aftrillen... Ik voeg Fouad toe dat het een wrak is, en gevaarlijk. 'Ach, dat valt wel mee Blanken.' Zijn vader, die vanaf zijn balkon ruim zicht op de weg heeft, en ongetwijfeld zijn zoon op het aftandse geval voorbij heeft moeten zien scheuren, grijpt niet in. Uit Fouads verhalen en eigen observatie heb ik begrepen dat deze man zich niet erg bezighoudt met zijn grote gezin, maar veelal in een of ander koffiehuis te vinden is, waar driftig gegokt wordt.

Het gaat hierbij om aanzienlijke bedragen, en regelmatig komt het voor dat door verlies er geen centen meer zijn, dus ook niets te eten. Niets voor niets hangt Fouad af en toe uitgehongerd voor mijn deur.

Een paar dagen later loop ik Asim, een jongere broer van Fouad, tegen het lijf. Deze vertelt mij dat mijn 'pleegzoon' met zijn brommer onder een bus is gekomen, en nu met onder ander hoofdletsel in het ziekenhuis ligt. Wanneer ik de ziekenzaal betreed hoor ik een stem krijsen: 'Blanken, Blanken.' Het personeel kijkt verbaasd op. Ik zie mijn 'pleegzoon' met een groot verband om zijn hoofd, en hij is aan bed vastgebonden. Als een klein kind schreeuwt hij: 'Maak me los, Blanken. Ik wil naar huis!' Het blijkt dat hij geestelijk behoorlijk in de war is. De vraag is of hij wel volledig zal herstellen. In ieder geval zal hij geruime tijd moeten revalideren.

Een Hollandse man bestijgt zéér moeizaam met een grote plastic tas de trappen. Een jaar geleden is hij op mijn galerij komen wonen, maar verder dan een hoofdknikje is het tussen ons nooit gekomen. Zijn ogen kijken flets, en hij ziet er onverzorgd uit, en stinkt. Ik neem zijn bagage over, en zie dat er allemaal flesjes bier in zitten. In zijn appartement is het een beestenboel. Ik draag zijn drugs naar de keuken. Het is er hartstikke smerig, en de koelkast opentekkend zie ik dat deze volkomen leeg is. Meneer valt op een bank neer, en lijkt veel pijn te hebben. Op mijn vraag wat er met hem aan de hand is, antwoordt hij: 'Ik ben ziek.' Wat hij heeft wordt er niet bij verteld. Er schijnt niemand te zijn die naar hem omkijkt. Ik vraag hem of ik zijn dokter moet bellen, en hij wijst naar een tafeltje met daarop de telefoon, maar deze blijkt afgesloten te zijn. De ziekenfondskaart met de naam van zijn huisarts ligt naast het toestel. Ik ga naar huis om de dokter te bellen en loop mijn Turkse buurman tegen het lijf, die mij maant dat ik mij beter afzijdig kan houden: 'Het is een vieze kerel.' Ik vraag mij af wat zijn gekweel over 'Ik ben moslim' waard is, indien je je medemens zo laat stikken. De huisarts doet pendant en vraagt op hoge toon wie ik eigenlijk ben. Dat heb ik hem al bij aanvang gezegd, maar ik herhaal mijn naam, maar nu met 'doctorandus' ervoor en zet de situatie uiteen. Nu krijg ik te horen dat hij gezegd heeft dat meneer v.d.V. terminale kanker heeft. 'Dus u laat deze man in zijn eentje gewoon wegrotten?' zeg ik. 'U had toch op zijn minst maatschappelijk werk kunnen inschakelen?' Hij zegt toe langs te komen.

Nog geen half uur later is de situatie geanalyseerd, en als 'onverantwoord' beoordeeld. Meneer v.d.V. wordt uiteindelijk in het ziekenhuis opgenomen. Fouad ligt daar van zijn busongeluk te herstellen, en in het verlengde van mijn bezoek aan hem, ga ik ook kijken bij de zwaar zieke buurman. Inmiddels is diens bejaarde moeder opgespoord, maar volgens verpleegkundig personeel is deze één keer op bezoek geweest, en voor de rest lijkt zich verder niemand om de man te bekommeren. Na een paar weken loop ik een lege kamer binnen, en hoor ik dat de patiënt is overleden.

Ook Hakim is in de greep van het motorisch vervoer, en heeft nu een tweedehands zwartgele Gilera. Ik vertrouw het zaakje niet helemaal, en dat zeg ik ook tegen zijn moeder. Er wordt de afspraak gemaakt dat ik met hem naar de politie ga om daar te laten controleren of er niet geknoeid is met het serienummer. En daar staan we dan in de hal. Ik heb op een bankje plaatsgenomen, en laat het helemaal aan Hakim over. De politiebeambte komt na enige tijd zonder brommer terug, en is ronduit onbeschoft. In zeer onvriendelijke bewoordingen wordt medegedeeld dat de Gilera in beslag genomen is, en Hakim roept 'shit'. Ik sta op van de bank als ik hoor dat de ambtenaar mijn 'pleegzoon' toeroept dat 'ie moet oprotten naar waar hij vandaan komt'. Triomfantelijk kijkt het sujet in mijn richting, klaarblijkelijk denkende dat hij een medestander heeft gevonden bij zijn racistische uitlating. Ik maak mij nu echter bekend als zijn beschermer, repliceer dat de jongeman gewoon Nederlander is, en zeg dat dit soort gedrag alleen maar tot haat kan leiden. Dat we toch uit eigen beweging gekomen zijn, en het geen pas geeft Hakim nu zo te behandelen. Ik zeg dat ik een klacht tegen hem indien.

Het duurt enige tijd voordat ik van het hoofdbureau van politie antwoord krijg met de mededeling dat deze gegrond is verklaard. Maar de beambte staat kort voor zijn pensioen, en de te nemen disciplinaire maatregelen zullen hierop van invloed zijn. Het verzoek is of we akkoord kunnen gaan met het seponeren van de zaak. Ik bespreek de aangelegenheid met Hakim, daarbij benadrukkend dat de man in ieder geval al onderwerp is geweest van een onderzoek, en dat hij dit niet prettig zal hebben gevonden. We komen overeen dat, als de persoon in kwestie hem een persoonlijke excuusbrief schrijft, we de zaak laten rusten.

We vorderen wel dat we snel op de hoogte gebracht worden of en wanneer Hakim zijn brommer terugkrijgt. Enkele weken later wordt deze als postpakket bij zijn ouderlijk huis afgeleverd.

Fouad vertoeft al enige maanden in het ziekenhuis, en van het wel en wee word ik op de hoogte gehouden door een jonger broertje. Dat is een actief baasje, en heeft geen tijd om over straat te zwerven. Zit deze niet op school, dan werkt hij in het cateringbedrijf van een Nederlands echtpaar, dat hem enigszins onder hun hoede genomen heeft. Hij maakt een veel 'Hollandse' indruk dan zijn broer. Fouad wordt na zeven maanden uit het ziekenhuis ontslagen, maar alleen omdat hij daar niet meer te handhaven valt. Overdag moet hij naar het revalidatiecentrum. Met zijn ongeluk is er abrupt een eind aan de schoolcarrière gekomen. Voor de op de praktijk gerichte opleiding tot schilder, stukadoor en dergelijke heeft hij al enkele certificaten op zak. Maar de droom voor het opzetten van een eigen zaak lijkt voorlopig wel van de baan. Ik word geconfronteerd met een traag reagerende Fouad, die niet meer de levendigheid als voorheen vertoont. Hele stukken geheugen zijn weg. Hoe een en ander in de naaste toekomst zal ontwikkelen is koffiedik kijken. Ik begrijp namelijk dat hij hersenletsel heeft opgelopen. Ook is Fouad in behandeling voor de psychologische gevolgen van het ongeluk, en slikt op voorschrift kalmerende medicijnen. Daarnaast blowt hij weed. Volgens hem wordt hij daar rustig van. De tabletten gebruikt hij als een extraatje ernaast.

Met mijn tourfiets ben ik over de kop geslagen, en met mijn hoofd* tegen de grond gekwakt, maar ik heb volgens mij niks ernstigs opgelopen. Al bloedend fiets ik de zestig kilometer gewoon naar huis. Daar aangekomen word ik gemaand mij voor alle zekerheid naar de eerste hulppost van het naburig ziekenhuis te vervoegen. Daar zit ik dan nu. Het aantal autochtonen is er met de hand te tellen, maar ik zie wel behoorlijk wat instroom, en ik ken er een aantal van. Ik begin een praatje, en dan blijkt dat men hier zit voor een doktersverklaring, die aangeeft dat ze niet verder mogen met het houden van de ramadan. Met enkele hechtingen, een tetanusinjectie, en het advies tijdens de nacht iemand als 'bewaker' in huis te hebben, wordt mijn fiets in een bestelbusje geladen, en berijder en vervoermiddel worden thuis gebracht.

** Sindsdien draag ik altijd een helm*

De weldoener heeft zijn bewijs van onvermogen tot het voortzetten van zijn moslimplicht op zak, en vraagt of hij bij mij wat mag eten en drinken, want hij wil zijn vrouw en kinderen, die nog wel de aangegane verplichting volhouden, niet in verleiding brengen. 'Mijn' jongens doen ook aan de ramadan. De Backpack denkt bij mij de zelf aangegane verplichting te kunnen ontlopen. Dat valt ze dus tegen. Ze krijgen hier noch te eten, noch te drinken. Op straat in achteraf hoekjes zie ik mij bekenden besmuikt aan een sigaretje lurken, een blikje cola achterover slaan, een snack wegwerken... Soms roep ik voor de grap: 'Moslimpolitie!' Verschrikt wordt opgekeken, maar eenmaal herkend wordt met de vinger over de mond gestreken, daarmee aanduidend: 'Zeg niks tegen anderen.'

Hoofdstuk 4 – Het Asterix-Team

Mijn bemoeienis met de boys heeft, afgezien van mijn sympathie, ook te maken met mijn idee hen wat ‘achtergrond’ mee te geven. Maar uiteindelijk ben ik niet hun vader, en heb ik geen enkel officieel gezag. Het enige wat ik kan doen is (morele) invloed uitoefenen. Maar herinneringen uit mijn studietijd komen boven. In de jaren zeventig werkte ik als student-assistent bij de Rotterdamse School Adviesdienst. De directie had ‘compensatieprogramma’s’ in het leven geroepen, met als doel kinderen met taalachterstand bij te spijkeren. Kwam Pietje of Marietje na de extra lessen weer in de eigen kring, werd hen te verstaan gegeven dat ze ‘anders’ praatten, en werd impliciet de boodschap verspreid: ‘Val niet buiten de kudde.’

Nu kon ik dus Fouad op zijn gammele Gilera wijzen, maar hij bleef er toch mee rondscheuren. Ware ik zijn echte vader, dan zou ik het wrak in beslag genomen hebben en vernietigd. Daarna zou ik hem vragen een plan op te stellen hoe hij een tweedehands of nieuwe brommer bij elkaar zou kunnen krijgen.

Maar Fouad en Hakim groeien op in een buurt waar weinig positieve voorbeeldfiguren te vinden vallen. Een aantal jongeren die ik als leuke frisse zestienjarige kende, kom ik nog geen twee jaar later in winkelcentrum ‘Hoog Catharijnen’ tegen op plaatsen waar verslaafden hun dosis scoren.

Ook kennen de jongens J., een niet al te snuggere Nederlander die dealt. Als ik hem op een dag op het pleintje voor het postkantoor tegen het lijf loop, en ik hem duidelijk maak dat hij zich met zijn handeltje in hard drugs verre dient te houden van ‘mijn’ jongens, maakt hij mij opmerkzaam op een lichtgrijs Golfje, dat verdekt opgesteld achter een paar struiken staat. Volgens hem zitten daarin wouten die hem bespioneren. Die letten klaarblijkelijk goed op, want niet veel later is de handelaar opgepakt.

Een bejaarde Nederlandse buurvrouw die beneden aan de straatkant woont, staat voor de deur. Al enige tijd schijnt een Marokkaan voor haar boodschappen te doen, maar nu is ze spullen uit haar huis kwijt. Ze weet haast zeker dat dit geschied is na een bezoekje van de ‘hulpverlener’. Ze wil niet meer dat hij binnenkomt, maar is bang het hem te zeggen. Ik ken de vrouw oppervlakkig, en weet helemaal niet of de feiten wel kloppen.

Is mevrouw bijvoorbeeld niet aan het dementeren geslagen? Ik zeg dat ze aangifte moet gaan doen bij de politie, maar dit vertikt ze. Enige dagen later vertel ik de geschiedenis aan een Marokkaanse buurtbewoner die een verdieping hoger dan de vrouw woont. Hij weet direct om wie het gaat, is regelmatig bij haar thuis geweest, en zegt dat deze mevrouw nog steeds bij de pinken is. Hij twijfelt er niet aan dat haar verhaal correct is, en zegt dat hij een gesprekje met de oplichter zal voeren. De volgende dag heeft mevrouw haar spullen terug. Ze heeft van de dader geen last meer gehad. Deze is later opgepakt omdat hij zijn vriendin om het leven gebracht heeft.

Hakim maakt kennis met Neerland's gratis gastverblijf. De justitiële jeugdinrichting 'Eikenstein' in Zeist is sedert enige tijd zijn onderkomen. Hij is vastgezet wegens een paar akkefietjes waarvan ik tot op heden geen weet heb gehad. Wel had ik bemerkt dat Hakim helemaal gek is van auto's, maar niet dat hij ermee is wezen joyriden. Om de haverklap hoor ik niet al te positieve verhalen over (oudere) leeftijdsgenoten: 'Hassan is gepakt, Blanken. Ze zeggen dat hij een overval gepleegd heeft op de buurtsuper. Ja, met een wapen. Maar hij heeft het niet gedaan hoor!' Of: 'Ze hebben de brommer van Samir ingepikt, Blanken. Ze zeggen dat die gestolen en zwaar opgevoerd was. Daar klopt niks van.' Dat vergoelijkende herken ik inmiddels wel. Erg onder de indruk van de opsluitingen zijn ze overigens niet. 'Je krijgt goed te eten, je kunt sporten, lezen, spelletjes doen.' Tot mijn verbazing hoor ik dat de gevangenen in het weekend op de in hun cellen aanwezige televisies zelfs pornofilms kunnen bekijken.

Op zekere dag komt Fouad met de mededeling dat A. met een pistool rondloopt, en aangekondigd heeft B.F. neer te schieten. Nog geen twee dagen later, terwijl de klanken van een popconcert vanuit het voetbalstadion aan de andere kant van de stad op een zondagmiddag de lucht vullen, wordt inderdaad bij Sporthal Zuilen de genoemde bedreiging uitgevoerd. Het slachtoffer overleeft ternauwernood. De politie is op zoek naar het wapen, en dat ligt volgens Fouad gewoon in de kast bij de daders moeder. Maar 'wij zijn geen verraders, Blanken'. Dat heb ik inmiddels bemerkt. De gemeenschap beschermt elkaar in goede en slechte zaken. Zoals altijd heeft dit zijn positieve en negatieve kanten.

Een kennis die zich openbaart als zijnde informant voor de Centrale Recherche Informatiedienst, maant mij data over de daders van criminele activiteiten te verstrekken. Dat weiger in subiet. Een verradersrol ligt mij niet. De aanleiding voor het verzoek is een aantal branden. Het clubgebouw van de Scouting is in de hens gegaan, en men vermoedt brandstichting.

Nu is ook het onderkomen van 'De Paraplu', een vereniging voor gehandicapten, in vlammen opgegaan. Van Fouad heb ik gehoord dat volgens hem M. Y. er ingebroken heeft, en daarbij per ongeluk het pand in de hens heeft gezet. Ik kom die knaap tegen, en hij ziet er in het gezicht erg verbrand uit. 'Zo, heb jij te lang in de zon gelegen?' kweel ik, en wacht op zijn reactie. Hij lacht schaapachtig. Niet veel later is M.Y. er niet meer. Met een vriend betrapt tijdens een inbraak, achtervolgd door de politie, en op een spoorwegovergang door een aanstormende trein gegrepen. Beiden op slag dood. Twee vroegtijdig beëindigde jonge levens.

Door de veranderende bevolkingssamenstelling hebben de winkeltjes waar ik mijn groenten, fruit, vlees en overige boodschappen haalde het niet gered. Voortaan zal ik naar de supermarkt moeten. De weg erheen voert langs Sporthal Zuilen. Daar worden rijexamens afgenomen. Het is er niet alleen een komen en gaan van kandidaten voor het roze papiertje, maar het is ook het ontmoetingspunt van de jong volwassen Marokkaan. Hier staan de broers, neven en aanverwante artikelen van de Hakims, Fouads en Bilals met hun (tweedehands) blik. De doorsnee burger loopt er met een boog om heen, maar ik maak er nog wel eens een praatje.

Niet alleen verandert in een zeer snel tempo mijn omgeving, maar ook die van de omliggende wijken, inclusief die van mijn hoogbejaarde moeder. Blevens de bewoners van de vijftien grote huizen aan het plantsoen jaar in jaar uit er wonen, nu is de grote uittocht begonnen. Een stel lesbiennes is de wijk uit gepest. De belendende wijk 'Betonbuurt' is vervallen tot een no-go-area, waar allerlei elementen uit andere delen van de stad hun criminele activiteiten ontplooiën; bewoners worden er bedreigd, drugsdealers beheersen de straat. Mijn ma ziet het allemaal met lede ogen aan, en is woest op de politiek die, in haar ogen, ongebreideld profiteert het land maar binnen laat komen. Ze heeft al twee inbraken achter de rug, en nu is er opnieuw een golf.

Alle huizen, behalve de hare, zijn reeds het doelwit geweest. De frustratie over het gebeuren groeit, en op een dag gaat er een optocht van bewoners naar het politiebureau om maatregelen te eisen. Het is een bonte stoet van veel ouderen – mijn moeder voorop – die hun hele leven gewerkt hebben, en actievoeren niet gewend zijn. Er ontstaat veel publiciteit, omdat ik strategisch wat relaties bij de pers getipt heb. Door de ophef wordt met veel bombarie door de burgemeester een speciaal politiecommando, het ‘Asterix-team’ aangekondigd. Het komt er in feite op neer, dat de povere strategie van ‘schoonvegen’ gehanteerd wordt, nadat jarenlang, ondanks waarschuwingen, de andere kant is uitgekeken.

Nu worden jongeren onophoudelijk door agenten belaagd, en wie het samenscholingsverbod overtreedt krijgt een boete. Enig toekomstvisie en perspectief wordt niet geboden. Het is armzaligheid troef met het beleid. Een en ander heeft wel als resultaat dat de drugsdealers en aanhang snel verdwenen zijn, maar dat nu constant de gewone allochtone jeugd wordt opgejaagd. Er verschijnen juichende berichten in de pers over de resultaten, maar er wordt dus gevist met niet al te fijnmazige netten, zodat ook de onschuldigen moeten boeten. Dit zet kwaad bloed, en versterkt het ‘wij’ tegen ‘zij’-gebeuren. Ook ‘mijn’ jongens die bij elkaar op straat stonden hebben al een prent aan hun broek. Na verloop van tijd wordt er een evaluatiebijeenkomst in het tijdelijke politiebureau achter het huis van mijn moeder gehouden. De burgemeester, commissaris van politie, welzijnswerk, vertegenwoordigers van een buurtcommissie, en andere instanties zullen de voortgang van het project bespreken. Op de desbetreffende dag hijs ik mij in het kostuum, pak een aktetas, en begeef mij naar het gebouw waar de vergadering zal plaatsvinden. Ik wacht totdat ik een waarschijnlijke deelnemer eraan spot, en loop achter hem het gebouw binnen. Het is mijn bedoeling de indruk te wekken, dat ik ook een geïnviteerde ben, en dat lukt, want de receptioniste wappert met haar hand naar links, wanneer ik haar vragend aankijk. Thee wordt aangeboden, en dan begint het.

“Ik heb al verwonderde blikken mijn kant uit zien gaan, en mensen horen denken: ‘Wie is die man?’, maar niemand durft het mij te vragen. De rondvraag ‘wie is wie’ start. Als men bij mij aanbeld is, mompel ik express mijn naam, want ik wil een low-profile houden voor toekomstige oorlogshandelingen, en niet met mijn volledige personalia in de pers verschijnen.

De aanwezigen zijn verbaasd als ik zeg dat ik opkom voor de belangen van de jongens van de Norbruislaan en Pedagogebuurt. Dat ik het volkomen eens ben met het beleid de criminele elementen te weren, maar dat hierbij onschuldigen getroffen worden, en dat de uitvoering van het beleid racistisch is, omdat de 'witte Nederlander' er niet aan onderworpen wordt. 'Het behoort ook bij de Arabische cultuur om op straat samen te klonteren.

En trouwens, er is in de wijk helemaal niks voor hen. En het gedraai van het welzijnswerk dat ze aanwezig zijn is een grote leugen. Ik en de jongens hebben ze nog nooit gezien.' Ik word de zaal niet uitgezet, maar het is duidelijk dat ik de hoogwaardigheidsbekleders met mijn illegale aanwezigheid in ernstige verlegenheid heb gebracht. Iemand oppert dat de jongens toch terecht kunnen in een voormalige school bij het verzetsmonument. Ik antwoord dat dit uitgewoond gebouw een afdankertje is, en dat er geen cent subsidie is verstrekt. Dat daar door oudere Marokkanen op eigen kosten een zaaltje is ingericht als moskee, en dat de jeugd er welkom is om te bidden, maar dat er niets voor ontspanning is. De burgemeester vraagt aan vertegenwoordigers van het welzijnswerk of er uitvoerbare plannen klaarliggen zoals eerder beloofd. In wollige taal, die ik herken uit mijn studietijd, wordt gesteld dat er in de zomer teams gevormd worden om met de jeugd contacten te leggen. Ik haak er direct op in en stel dat 'mijn broek hiervan afzakt.' Dat ik het taalgebruik zelf ook wel kan hanteren, omdat ik klinische pedagogiek studeerde, maar dat het verhult, dat er helemaal geen vast omlijnde plannen zijn. En dat het eigenlijk schandalig is dat ze al die jaren helemaal geen activiteiten ontplooid hebben voor de buurt. Wat hebben ze eigenlijk gedaan met de zakken geld aan subsidies die ze ontvangen hebben? En dat in de zomer ze lege straten zullen aantreffen, omdat de doelgroep zich dan in hun moederlanden bevindt. Na afloop van de vergadering maak ik mij uit strategische redenen snel uit de voeten. De volgende dag staan de kritische noten van een zekere 'Ben Banken' in de kranten. Niet veel later word ik door de politie uitgenodigd om over de uitvoering van het project te praten, maar ik kom al snel tot de ontdekking dat deze alleen informatie wenst over onopgeloste zaken. Daar pas ik voor..

Met de buurvrouw van de tweede verdieping, mevrouw W., gaat het niet goed. Ze klaagt over haar bovenbuurman die elke nacht over de vloer zou kruipen. Volgens haar maakt deze daarbij rare geluiden.

Niet veel later hoor ik van een onderbuurvrouw dat mevrouw rondbazuint dat er in mijn huis elke avond orgies gehouden worden. 'Was het maar waar', verzucht ik gekscherend. Volgens mij is mevrouw aan het dementeren. Ik heb al eerder gemerkt dat er in haar verhalen inconsistenties te ontdekken zijn. Niet veel later zie ik haar zoon uit haar huis komen en krijg ik te horen dat mijn oude vriendin geruisloos naar het verpleeghuis is verhuisd.

Verderop de galerij is een Hollands stel komen wonen, en het is 'kanker dit en kanker dat.' Wanneer ik hen zie wordt er met kratten bier gesleept. Op een dag ben ik getuige van het feit, dat er ruzie ontstaat, en de man de vrouw slaat. Wanneer de ambulance gearriveerd is, blijkt ondermeer haar neus gebroken. Een andere keer duw ik mijn fiets vanuit de kelderbox door het gootje omhoog. Op straatniveau beland, valt het op dat het zo stil is. Politieagenten met kogelwerende vesten en getrokken pistolen komen de hoek om, en rennen langs mij heen de trappen omhoog. Een medeflatbewoner heeft zijn vriendin vermoord. Een paar weken geleden nog heeft zich voor een deur op de tweede etage een volksopstootje gevormd. Er wordt door de brievenbus heen geschreeuwd, en even later arriveert de stormram en wordt de deur in gebeukt. De bewoner vertoeft al drie maanden in Marokko, en heeft zijn vrouw in zijn huis opgesloten. Ik hoor later dat zijn verweer is geweest, dat 'hij toch goed voor zijn eega heeft gezorgd, want hij had voor maanden eten in de vriezer gestopt.'

Ik lig te slapen als ik aan de voordeur hoor morrelen. Op mijn horloge kijkend zie ik dat het half drie in de nacht is. Het gordijn wegschuivend ontwaar ik een waggelende Marokkaan. Het blijkt iemand te zijn, die ook op de derde verdieping woont, maar in de flat achter mij. Hij heeft zich dus in het gebouw vergist. Dat is niet zo verwonderlijk, want ik heb hem vaker stomdronken in de buurt zien rondstruinen. Door de gesloten deur heen roep ik dat hij verkeerd is. Scheldend en mopperend maakt de kerel rechtsomkeer.

Jarenlang heb ik van de Hollandse burens geen enkele last gehad. Ik heb ze ternauwernood gezien, en de weekeinden brengen ze op de camping door. Al enkele zaterdagavonden is het echter nu raak; luide muziek en gegil komen uit het appartement, deuren worden met een klap dichtgesmeten, kortom mijn nachtrust wordt ernstig aangetast.

Het is half twee 's nachts, en de overlast lijkt voorlopig nog niet ten einde. Ik stap uit mijn bed, trek mijn ochtendjas aan, en ga vragen of ze de bas niet wat naar beneden kunnen draaien, want door het overige lawaai zou ik wel kunnen heenslapen. Ik neem abusievelijk aan dat de ouders op hun camping zitten, maar dat het hun inmiddels zeventien- en achttienjarige zoons zijn die telkens een party houden. De deur gaat open en ik zie een miswongen gezicht waarin ik ternauwernood de buurman herken. Hij is zo dronken als een lor, wankelt op zijn benen, en voordat ik de kans krijg om iets te zeggen schreeuwt hij dat vorige week politie aan zijn deur gestaan heeft, en dat ik natuurlijk die klootzakken gebeld heb. Hij dreigt mij op mijn bek te slaan. De zatlap zou voor mij geen enkele partij zijn, maar, ach, woorden doen mij niks. Hij wordt naar binnen getrokken. De muziek gaat echter vrolijk verder. Uiteindelijk val ik pas om vier uur in Morpheus' armen. De volgende ochtend word ik al om acht uur wakker. Overal alom nu rust. Ik besluit niet meer te praten maar te handelen, en de burens te laten voelen wat ze anderen aandoen, dus een koekje van eigen deeg te geven. Het stel naast mij ligt ongetwijfeld nu de roes uit te slapen... Ik pak verlengsnoeren voor mijn geluidsboxen, en versleep deze naar mijn kantoor aan de galerijzijde, en zet ze tegen de muur. Aan de andere kant weet ik het ouderlijk bed van de overlastveroorzaker. Ik heb een tape van acht uur met de volledige collectie van Jimi Hendrix en Van der Graaf Generator; niet bepaald middle-of-the-road muziek. Ik zet het apparaat aan en vertrek. Wanneer ik 's middags de trap naar mijn flatje bestijg word ik tegengehouden door lieden van de tweede etage. Ze klagen over de muziek die uit mijn woning dendert. Ik leg ze uit dat het een lesje voor mijn burens is, en dat ik het vanavond zal herhalen. Ik hoef de volgende dag gelukkig niet vroeg op, zodat ik rond twaalf eens ga kijken of mijn burens al in bed liggen. Het is er volkomen donker. Ik weet dat de man des huizes elke ochtend om zes uur op moet. De kinderen zullen wel naar hun scholen moeten. Ik draai een uurtje mijn muziek hard en ga naar bed. Klaarblijkelijk is de boodschap aangekomen, want het is afgelopen met de overlast.

Doordat er jarenlang geen onderhoud meer aan de woningen, noch leefomgeving gepleegd is holt de wijk achteruit. Na terugkeer van een vakantie krijg ik mijn sleutel niet in het ontzette slot van de voordeur. Tijdens mijn afwezigheid blijken één of meer onbekenden zich toegang tot mijn woning hebben willen verschaffen.

Het houtwerk van de deurpost bleek echter zo verrot, dat het met de koevoet meebewogen heeft, dus binnengeraakt zijn de inbrekers niet.

De laatste tijd gooien bewoners etenswaar van boven naar beneden, en nu kan ik wegens duivenoverlast de balkondeur niet meer open zetten of laten, want anders komen de diertjes heel brutaal de keuken en/of woonkamer binnen. Ze schijten trouwens ook alles vol. Het is tijd om te moven, op zoek te gaan naar een ander domicilie. Dicht in de buurt van mijn moeder heb ik een eengezinswoning met voor- en achtertuin op het oog. De sfeer in die wijk verschilt wel hemelsbreed van mijn huidige. Er wonen voornamelijk ouderen; het looprekpercentage is aan de zeer hoge kant. De huizen in dit bijna honderd jaar oude Anton Pieck-buurtje, met de voormalige woningen van het Werkspoor, zijn zeer geliefd, en bewoners ervan vertrekken slechts bij mondjesmaat. Er bestaat er een lange wachtlijst. Het is echter zomer, en half Nederland is op vakantie. Ik denk nu een goede kans te maken, en tot mijn vreugde verwerf ik mijn droompaleis.

Hoofdstuk 5 – Een nieuw begin

Wanneer ik mijn nieuwe huis betreed, gaat de voordeur van een buur open. Een senior komt naar buiten, en vraagt of ik hier kom wonen. Op mijn bevestigend antwoord reageert ze met: 'Oh, wat ben ik blij dat er niet zo'n stelletje buitenlanders naast mij komt.' De toon ervan bevalt mij niet. Die madame zal opkijken wanneer mijn spullen overgebracht worden. Voor mijn verhuizing heb ik een aantal sterke jongens onder mijn cliënten ingeschakeld. Het duurt niet lang voordat het bestelbusje de straat inrijdt, en de boel uitgeladen en binnengedragen wordt. Kanten gordijnen in de straat gaan sluiks terzijde om het schouwspel te aanschouwen. Ik denk dat mijn buurvrouw al in katzwijn is gevallen, want er valt tussen de verhuizers slechts één Nederlander te ontwaren, een kennis met een opvallende oranje hanenkam.

Hakim en ik hebben ons in het kale nieuwe verblijf geïnstalleerd, en bekijken de activiteiten. We voeren geen poot uit, want we voelen ons voor dit werk te fragiel gebouwd. Een mij onbekende Achmed is in de keuken het gasfornuis en wasmachine aan het aansluiten. Binnen korte tijd zullen Aïsha en Farida met het door hen vers bereid eten arriveren en kunnen we aan de Marokkaanse maaltijd beginnen.

Met in de hand als smeergeld een plantje, en hem lange tijd niet gezien hebbend, maakt vandaag Bilal zijn opwachting. De woning bevalt hem wel, en hij installeert zich direct in een tuinstoel, waar hij na enkele minuten doorzakt. Hakim en Fouad bezweren mij dat hij niks bijzonders ermee deed. Ze weten hoe ik mij in het verleden geërgerd heb als ik om de haverklap 'Het is kapot' vernam. Uit een armoedige tijd komend ben ik zuinig op mijn spullen. Maar in deze zaak kan ik Bilal niets kwalijk nemen. Het was mij al opgevallen dat de verbindingsbuis tussen het zit- en steungedeelte aan het doorroesten was. Bilal blijft niet lang, en lijkt afstand van Hakim & Fouad genomen te hebben. Hij is trouwens druk bezig met zijn opleiding en toekomst, wat ik heel verstandig van hem vind.

Ik woon nog geen twee weken in mijn nieuwe huis als er een krant door de bus gegooid wordt, en ik hierin lees dat de kop van mijn buurtje ten prooi zal vallen aan de slopershamer.

In het verleden schijnt architect Berlage een masterplan opgesteld te hebben, en nu wil de gemeente Utrecht dit alsnog uitvoeren. In plaats van de huisjes zou er een grote vierkanten flat verschijnen. Volgens mij gaat het helemaal niet om het opleuken van Utrecht-Noord, maar zal dit het begin zijn van een grotere sloopactie met de bedoeling op het vrijkomend terrein dure koophuizen te zetten. Ik neem contact op met de twee bewoners die in het nieuwsblad genoemd worden. Het blijkt dat gemeente, woningbouwcorporatie, en andere betrokkenen binnenkort een informatieavond organiseren. Er wordt gevraagd of ik niet als woordvoerder wil optreden, waarmee ik uit eigen belang instem, want ik weet uit ervaring hoe bewoners overdonderd worden, en meestal geen partij zijn voor de gehaaide projectontwikkelaars. Vandaar dat ik mij op de desbetreffende dag naar het Dienstencentrum om de hoek begeef. De zaal is afgeladen, en achter de tafel voorin zitten de vertegenwoordigers van allerlei instanties. De voorzitter heet de bezoekers welkom, en wil de agenda voor die avond op gaan lepelen. Ik besluit de guerrillaoorlog te beginnen, en val direct aan door te onderbreken. Ik noem mijn naam en zeg woordvoerder van de actiegroep 'De Lessepsbuurt' te zijn, en dat deze mordicus tegen het sloopplan is. 'Read my lips' voeg ik toe als de elite in verwarring toch aan het door hen uitgedachte programma wil beginnen. 'Wat heb ik u net gezegd. We zullen uw project niet accepteren, en alle mogelijke manieren aanwenden om het te laten stranden.' Bewoners van de straat met koophuizen achter mij gillen dat ik 'mijn bek moet houden'. Ik repliceer dat ze beter achter ons kunnen gaan staan, want dat de waarde van hun woningen flink zal dalen, wanneer er naast hun optrekjes splinternieuwe huizen verrijzen. En hebben ze wel nagedacht over het feit welke schade er ontstaat wanneer er geheid gaat worden? De lieden achter de tafel denken nu een wig te kunnen slaan, maar vergissen zich danig, want deze pleitbezorger is gepokt en gemazeld in oorlog voeren, en haalt alle strategieën uit zijn kast. De avond verloopt in volkomen chaos, wat mijn bedoeling ook geweest is; de tegenstander verhinderen zijn strijdplan te kunnen uitvoeren. De bobo's kunnen mijn bloed wel drinken, maar ik ben daar niet om vriendjes te maken. Het eindigt ermee dat de eigenaren van de koopwoningen smeken zich te mogen aansluiten bij de niet bestaande actiegroep die ik ter plekke verzon.

Nadat korte tijd later de 'actiegroep' een gesprek met de wethouder van volkshuisvesting heeft gevoerd, verneemt de buurt dat het plan* afgeblazen is.

Er is wat gewijzigd sinds ik verhuisd ben. Het lijkt erop alsof Hakim besloten heeft dat dit ook zijn thuis is. Hij slaapt hier weliswaar niet, maar praktisch elk vrij moment is hij er. In het weekend eet hij ook al aan mijn tafel. Ook Fouad is hier regelmatig te vinden. Sommige buurtbewoners schijnen te denken dat hier een gescheiden vader met zijn kinderen woont. Fouad ontpopt zich als een goede kok, en Hakim raakt door mij verslaafd aan de appelmoes. Op de meest onwaarschijnlijke combinatie, zelfs op de macaronischotel, wordt het goedje gekwakt. Naar ik begrijp heeft zijn moeder hierover al een klaagzang geheven. Het niveau binnen Huize Den Blanken is afgezakt naar dat van het burgerlijke. De televisie gaat om acht uur aan, want de boys moeten de soap 'Goede tijden, slechte tijden' zien. In het weekend wordt er soms een video gehuurd. Actiehelden zoals Arnold Schwarzenegger zijn favoriet, maar ook 'Ciske de Rat' en de 'Home Alone'-films gaan erin als koek. Op een avond eet ik bij mijn moeder wanneer er aangebeld wordt. Ze loopt naar de voordeur en even later hoor ik roepen: 'Carolus, een jongeman voor je.' Het blijkt Hakim te zijn, die vraagt waar ik toch blijf. Hij wacht namelijk al een uur voor mijn deur! Nog even en ik moet de politie inschakelen omdat ik gestalkt word....

De jongens zijn verslaafd geraakt aan het nieuwste technologische wondermiddel, de pieper. 'En als u dan belt, Blanken, dan kan ik zien wie het is, en dan kan ik snel terugbellen.' Een paar weken later wil ik Fouad bereiken, maar enige reactie komt er niet. Bij navraag krijg ik te horen dat mijn nummer hem onbekend was, vandaar dat hij niet op de oproep gereageerd heeft. Erg praktisch dus zo'n apparaat. Het is half twaalf 's avonds en de telefoon rinkelt. Daar schrik ik van. Meestal is een oproep op zo'n tijdstip geen goed voorteken. Wanneer ik de hoorn van de haak til hoor ik een vrouwenstem zeggen dat ze van de politie Utrecht is. Ik denk in eerste instantie opnieuw over de dood van een broer of zus geïnformeerd te worden.

** Een aantal jaren later heeft men opnieuw geprobeerd ons wijkje te slopen, maar de bewoners hielden het weer tegen. Het resultaat ervan is geweest dat er een grondige renovatie en verbetering is doorgevoerd. Ook is de buurt op de lijst van 'beschermde stadsgezichten' geplaatst.*

‘Kent u Fouad K.’ wordt mij gevraagd. Even aarzel ik. Wat is er gaande? ‘Jazeker’, antwoord ik uiteindelijk. ‘We hebben deze jongeman naast ons staan. We zijn namelijk opgeroepen wegens een huiselijke ruzie. Het is beter dat hij vanavond niet thuis blijft slapen. We hebben hem gevraagd of hij een onderkomen wist, en hij heeft uw naam genoemd. Is het mogelijk dat u hem voor één nacht onderbrengt?’ Ik geef een bevestigend antwoord. ‘Dank u, we komen hem wel even brengen.’ ‘Dat lijkt mij geen goed idee’, zeg ik. ‘Ik woon hier nog niet zo lang, en enkele buurtbewoners denken al dat er een crimineel bij hen in de straat is komen wonen. Dus wanneer er nu een politiewagen voor mijn deur verschijnt, wordt dit vooroordeel alleen maar bevestigd. Ik leef weliswaar niet voor de buurt, maar deze kan je woongenot wel danig verzieken. Fouad kent de weg, dus gooi hem maar eruit bij de snackbar. Dat laatste stuk kan hij wel lopen, en dan zie ik hem wel verschijnen.’ Niet veel later zit deze op de bank. Het bloed op zijn hoofd is gestold, en het blijkt dat hij met een honkbalknuppel is bewerkt. Een Marokkaanse politieagent zal morgen een gesprek met zijn vader gaan voeren.

De jongens hebben aangekondigd dat ze met Fouads Gilera naar Vlaardingen willen. Er woont daar familie van Fouad en deze is verliefd geraakt op ene Khadijah, die er in de buurt woont. Het is november en knap frisjes. Uit eigen ondervinding weet ik dat je verkleumd raakt bij het urenlang stilzitten op zo’n brommer, maar ik besluit ze niet te behoeden voor een levenservaring. Ze staan voor het raam, en het vervoermiddel staat al te ronken. ‘We gaan Blanken’, wordt er geroepen. Ze hebben zojuist medegedeeld dat ze niet veel geld op zak hebben. Ik heb echter geen sjoerge gegeven. Hakim komt naar binnen: ‘We gaan nu echt hoor! Laten we hopen dat er onderweg niets kapot gaat, want we hebben weinig poen op zak.’ ‘Ach, dat zal toch niet zo vaart lopen’, debiteer ik.’ ‘Jullie hebben toch al tijden aan dat kreng gesleuteld!’ Teleurgesteld druipt hij af. Ik zie ze buiten wat mompelen, en nu is de beurt aan Fouad om wat subsidie uit mijn zak te kloppen. ‘Benzine is duur tegenwoordig, Blanken. Niet zoals in uw tijd. Ik weet niet of er wat overblijft om mijn meissie te trakteren.’ Ik zeg: ‘Mijn moeder kweelt altijd dat je zo’n knappe jongen bent. Dus ik denk dat Khadijah wel voor je betaalt. Nu, ik zou maar vertrekken, want anders komen jullie nooit aan.’ Het is duidelijk dat de strategie mislukt is, en daar gaan ze!

Verdiept in een boek heb ik al een paar keer aan de achterzijde een vreemd geluid gehoord. Ik heb er verder geen acht op geslagen, maar nu verneem ik toch echt klopgeluiden. Ik loop naar de keuken, schuif het gordijn open, en daar staan bibberend en verkleumd als een paar ijspoppen Hakim en Fouad. De reis blijkt inderdaad behoorlijk tegengevallen te zijn. Na uren rijden waren ze gearriveerd, maar de familie bleek niet thuis, de geliefde onvindbaar, en van arren moede is het stel maar weer huiswaarts gekeerd. 'Dat doen we nooit meer Blanken.' Ja, het leven is hard...

Daar zit Hakim op de stoel met een denkbeeldig stuur in zijn handen. 'Vroem, vroem, vroem' (*doet geluid motor na*), roept ie, en scheurt met zijn gefantaseerde auto over een virtuele weg. Hij lijkt haast in trance. Fouad maakt gekscherend met zijn hand naast zijn hoofd een draaiende beweging in de trant van: 'Die is niet goed wijs.' 'Waar ben je?', vraag ik Hakim. 'Vroem, vroem, vroem, op de Duitse snelweg.' 'En naar welke stad?' 'Vroem, vroem, vroem. Weet ik niet. Ik rijd maar door.' 'Wie zit er naast je?' 'Vroem, vroem, vroem, vroem, vroem. Niemand.' 'Zou je niet iemand willen hebben die met je meerijdt?' 'Vroem, vroem, vroem, vroem, vroem. Neen! Vroem, vroem, vroem.' 'Heb je nog muziek aan staan?' 'Vroem, vroem, vroem, vroem, vroem, vroem, vroem, vroem, vroem.... Alpha Blondy.' Het lijkt meer een 'doe-alsof'-spel voor een kind, dan voor een adolescent van zeventien jaar.

Hakim staat op de stoep met de mededeling dat hij last heeft van zijn rug. Ik heb hem daarover vaker horen klagen. Volgens hem masseert zijn moeder hem af en toe, en hij vraagt mij nu of ik dit voor hem wil doen. 'Ze gebruikt olie, Blanken'. Mijn antwoord is dat ik dit product niet in huis heb, maar volgens hem kan de olijfolie die wel in mijn keuken staat hiervoor gebruikt worden. 'Warm maken in een pannetje, Blanken.' Ik twijfel. Masseren... dat betekent toch naaktheid... Eerlijk gezegd, ik sta niet te trappelen, maar meneer blijft maar aandringen, trekt zijn hemd uit en gaat met ontbloot bovenlijf op mijn canapé liggen. Ik voorzie echter dat mijn bank onder het vette smeersel komt te zitten. Daarbij komt dat het licht is, en iedereen mijn huis kan binnen kijken. Ik wil geen foute impressies de wereld insturen doordat ik over een half ontklede jongeling gebogen sta. We vertrekken naar boven, waar Hakim voorover op mijn bed gaat liggen. Ik smeer hem wat in, en ga aan de slag met hetgeen ik in mijn kenpo-opleiding geleerd heb.

Het pijnpunt ligt volgens meneer lager. Hij trekt zijn spijkerbroek naar beneden en legt het hoofdkussen over zijn hoofd, zodat hij visueel afgesloten is van de buitenwereld. Ik kijk tegen een onderbroek aan met grote scheuren, waardoor lappen naakt vel zichtbaar zijn. Het lijkt alsof de slip door handen uiteengereten is, en niet door veelvuldig wassen. Aïsha zou haar zoon toch niet met dergelijk goed rond laten lopen? Voordat ik het in de gaten heb is ook dit lorrebel naar beneden getrokken, zodat ik tegen naakte billen aankijk. Alarmbellen rinkelen aan alle kanten. Wat is er hier gaande? Ik klets nog een paar keer op zijn rug, en wil mij er snel van afmaken. Dan draait Hakim zich onverwachts om. Ik zie een groot litteken bij zijn linkerheup, en op mijn vraag hiertoe krijg ik als antwoord, dat hij als kind door een hond is gebeten. Opvallender is echter zijn stijve penis, waaruit gestaag vocht druppelt. Het is duidelijk dat Hakim in erotische stand geschakeld staat. Ik beëindig het gebeuren direct, en zeg dat hij beter eerst kan douchen om die olie af te wassen en vertrek naar beneden. Niet veel later hoor ik hem om een slip blèren. Opnieuw bestijg ik de trap, pak zo'n geval uit de kast en wil het Hakim aanreiken. Deze komt met omgeslagen handdoek de douche uit, en kijkt mij aan. Ik zeg: 'Ik weet niet wat jij wilt en in je hoofd hebt' geef hem een flinke pets op zijn bibs, en zeg: 'Aankleden'.

Beneden ga ik koffie zetten, en wanneer Hakim de huiskamer binnenstapt kijkt hij betrapt. Ik voeg hem toe dat het nog vroeg is, en dat hij beter met zijn vrienden op straat kan gaan rondhangen. Het gebeuren zit mij niet lekker, en ik bespreek een en ander met Ruud. Deze vraagt of Hakim homo is. Wat moet ik daarop antwoorden? Tot op heden hebben Hakim en ik het daar helemaal niet over gehad. Eerlijk gezegd wil ik zo ver mogelijk blijven van de seksuele escapes van mijn boys. Ruud oppert ook de mogelijkheid dat Hakim mij wenst te plezieren en macht wil verwerven. 'Indien je met hem seks gehad zou hebben, zou hij jou er later mee kunnen chanteren' zegt Ruud. Dat laatste schuif ik terzijde. Een knul van op een paar maanden na achttien lentes zou mijns inziens niet veel kans maken voor het gerecht, maar zeker weten doe ik het niet.

De zoveelste relatie van Fikrie, Hakims vader, is op de klippen gelopen. Nu is deze bij zijn oude gezin ingetrokken. Aan de buitenwacht is de leugen gedebiteerd dat Aïsha en hij opnieuw in het huwelijk getreden zijn, maar ik weet wel beter.

Ook heb ik begrepen dat meneer door de sociale dienst gepakt is vanwege het verzwijgen van onroerend goed in Marokko. Nu moet zijn achterban, die niks te maken heeft met zijn malversatie, inzake een afbetalingsregeling elke maand honderd piek van de uitkering afdragen. Aïsha is naar eigen zeggen nog steeds verliefd op de klaploper, en daarom heeft zij hem weer in huis genomen. Wie ben ik om te weerleggen dat de liefde niet rare dingen met de mens doet. Maar of het verstandig is? Volgens mij is het een kwestie van tijd voordat de veeltrouwer opnieuw het hazenpad kiest, waarschijnlijk wanneer hij financieel weer boven Jan is. Maar goed, dat zoeken ze maar uit.

Het Nederlands avontuur van Ibrahim, Hakims illegaal hier verblijvende oom heeft niet lang geduurd. Hij is tijdens zijn zwart werken opgepakt, en zal volgende week het land uitgezet worden. Nu zit hij tot die tijd in detentie. Hakim heeft hem opgezocht, en is nu kwaad en treurig: 'Hij is verraden, Blanken.' Het kan natuurlijk toeval zijn, maar ook ik heb het idee dat het geen zuivere koffie is. Wie heeft er belang bij? Onwillekeurig moet ik aan de vader van Hakim denken. Het familielid van Aïsha kan hij als een obstakel zien, en ik acht dit sujet ook in staat om zoiets laag bij de grond te doen. Uiteraard vertel ik Hakim niets van mijn vermoeden.

Het is vlak voor Kerstmis en Hakim roept opgewonden: 'We gaan verhuizen Blanken.' 'Verhuizen? Waarheen en wanneer?' vraag ik. 'Vandaag. We komen op de Marshallaan te wonen!' 'Oh, neen hè', denk ik, 'dat is de meest beruchte straat van de als allochtonengetto bekend staande wijk Kanaleneiland!'

Met Hakim vertrek ik naar zijn ouderlijk huis. Beneden staat een wit bestelbusje, en ik zie hoe Fikrie van twee hoog lakens, dekens en kussens zonder enige verpakking naar beneden gooit. Het bedgoed dwarrelt door de lucht en komt op de natte straat terecht. Ik bestijg de trappen van de flat, en zie op de galerij Aïsha en haar dochter Loubna met beteuterde gezichten naar het tafereel staan kijken. Het blijkt dat er helemaal niets is voorbereid, dus zo vallen bijvoorbeeld de laden van kastjes die naar beneden gesjouwd worden onderweg eruit en zijn kapot wanneer ze de grond raken. Op vragen mijnerzijds blijken moeder en dochter liever in Zuilen te blijven wonen, want daar liggen hun contacten, maar Fikrie heeft zonder inspraak dit nu eenmaal zo besloten. Ik besluit mij nergens mee te bemoeien en vertrek.

In de dagen erna zie ik Hakim aan alle kanten zijn best doen om zijn vader te plezieren, maar deze zenuwpees lijkt het niet op te merken. Wel staat deze één dag voor Kerstmis aan mijn deur met de vraag of ik niemand weet die de c.v.-ketel in zijn nieuwe huis kan repareren. Het ding schijnt door zowel het gemeentelijk energiebedrijf als de woningcorporatie afgekeurd te zijn, maar er is geen geld voor een nieuwe. Ik verwijs hem door naar een kennis.

Voor tweede kerstdag heb ik een afspraak met een vriendin, die na lange afwezigheid in het buitenland op haar oude stek is teruggekeerd. Hoe het zo gekomen is weet ik niet precies, maar Hakim heeft het zo weten te draaien dat hij mij zal vergezellen. Op de dag zelf komt hij gestresst bij mijn huis aan. Zijn vader had hem voor deze dag geclaimd om klusjes voor hem te doen, maar hij heeft geantwoord 'dat hij met meneer Blanken een afspraak gemaakt had.' Het was hem niet in dank afgenomen.

Mijn relatie is nog steeds bezig met een grondige renovatie van haar drie verdieping tellend huis, en alleen de bovenste etage is gereed, zodat ze daar de tafel gedekt heeft. De keuken ligt echter een verdieping lager, en zodoende daalt ze telkens de trap af, zodat Hakim en ik eventjes alleen zitten. Het wordt een gezellige avond, maar later hoor ik dat mijn vriendin het niet zo leuk heeft gevonden dat Hakim en ik tijdens haar reis naar de keuken probeerden te verstoppen dat we met elkaar hadden liggen zoenen. Ik vraag mij af waar ze die onzin vandaan heeft, en dat zeg ik haar dan ook.

Ze is ervan overtuigd dat het de waarheid is, en bezweert dat ze helemaal geen bezwaar tegen de relatie heeft, alleen slechts tegen het stiekeme gedoe. Wat ik ook stel, ik kan haar niet van haar ongelijk overtuigen: 'Ik zie toch hoe die jongen helemaal op jou leunt, en tegen je aankijkt. Hij is helemaal op jou betrokken.' Zie ik hier iets over het hoofd?

Hakim heeft heel strategisch het souterrain in het nieuwe huis betrokken, waardoor hij met één stap door het raam op straat staat, maar omgekeerd kan hij, zonder dat de ouders het merken, iemand ook binnenlaten. Hij vraagt of ik zijn kamer in het nieuwe huis wil behangen. Het is wintertijd, en de muren zijn zo vochtig dat het behang er na het opplakken weer vanaf komt rollen. Voordat we verder kunnen gaan maken we met een elektrisch kacheltje de ruimte eerst droog. Er zijn spullen nodig, en met hem en zijn vader vertrekken we naar de zwarte markt in Vleuten.

Hakim heeft van mij vijftig gulden gekregen om een en ander aan te schaffen. Zo heeft hij een versterker, maar geen boxen. Bij een stand zien we speakers van het merk 'Wharfdale', en deze worden aangeschaft. Met nog wat artikelen kan hij zijn kamer vullen.

Niet veel later hoor ik dat zijn vader hem gezegd heeft dat 'hij zich voor vijftig piek niet in zijn kont zou laten neuken.' Ik ben verbijsterd. Niet alleen over wat dit sujet over mij denkt, terwijl hij in mijn gezicht vriendelijk doet, maar vooral dat hij zijn zoon tot zo'n opportunistisch gedrag in staat acht.

Abdel, de neef van Hakim daagt op. Het is geruime tijd geleden dat hij met zijn verhaal over het misbruik is gekomen. Intussen heb ik begrepen dat hij in een project zit van begeleide kamerbewoning, therapeutische behandeling heeft en kalmerende middelen slikt. Nu hangt hij op deze zwoele zaterdagavond in mijn tuinstoel, en vraag ik mij af wat hij komt doen. Uiteindelijk vertrekken we naar de binnenstad om in een restaurant een hapje naar binnen te werken. Meneer flirt aan alle kanten met de serveerster, en klaarblijkelijk wil hij de impressie wekken dat hij zo hetero als ik weet niet wat is. 'Mijn' jongens hebben echter verteld dat Abdel aan alle kanten verkondigt dat hij op hetzelfde geslacht valt. Ik weet niet wat ik van de voorstelling moet vinden. De quasi hetero kondigt na het diner aan een jointje te kopen. Ik antwoord dat dit mij niet zo goed idee lijkt gezien zijn medische situatie. Maar daar trekt hij zich dus niets van aan. Ik denk hem te kunnen dumpen. Hij naar zijn drugdealer, en ik naar huis. Daarin vergis ik mij danig. Hoe ik het ook wend of keer, hij blijft aan mij plakken en gaat met mij weer naar mijn woning. Daar draaien wij wat muziek, en op verzoek gaan wat lichten uit, en worden kaarsjes ontstoken. Zo draait de klok naar half twaalf, en ik zeg tegen Abdel dat het tijd voor hem wordt om naar zijn kamer te vertrekken, want dat ik niet precies weet tot wanneer de bussen rijden. Hij beweert dat deze niet meer gaan, en dat hij dus hier moet blijven slapen. Ik ben het gezeur zat, loop naar boven, pak een kussen, laken en dekens, en keer ermee terug naar de woonkamer beneden. 'Hier', zeg ik. 'Je kunt de bank nemen, of op de grond gaan liggen.' Nu komt het hoge woord eruit: 'Ik ben zo opgewonden, en jij lijkt mij een geile kerel.' Ik denk: 'Aha, dus dit is allemaal een vooropgezet plan!' 'Dat zal best', voeg ik de heetbloedige donder toe, 'Maar ik ga slapen.' Ik vraag mij af of hij denkt dat hij zo maar iedereen als gebruiksvoorwerp kan uitkiezen.

Daarbij zijn er veelvuldig berichten van lieden die met Marokkaanse jongens seksten, maar na afloop met gewelddadige handtastelijkheden geconfronteerd werden, omdat na de daad schuldgevoelens naar boven kwamen. Ik heb het gevoel dat dit ook wel eens bij Abdel het geval zou kunnen zijn.

Hoofdstuk 6 – De Inbraak

Zo langzamerhand ben ik misselijk van de trucs die de sociale dienst hanteert om maar geen vergoedingen te hoeven uit te betalen. Al diverse keren heb ik voor mensen een beroep op de bijzondere bijstand gedaan, maar deze worden stelselmatig afgewezen. De argumenten hiervoor vind ik oneigenlijk. Zo heeft bijvoorbeeld een alleenstaande mevrouw met kleine kinderen van haar zus geld geleend voor de aanschaf van een goedkope koelkast. Ze krijgt een brief waarin staat dat ze dus klaarblijkelijk wel geld had omdat het apparaat al aangeschaft is. Het feit dat ze haar familielid het geleende moet terugbetalen wordt overgeslagen. Ik denk dat mijn ervaringen toch gedeeld zouden moeten worden door de betaalde hulpverleners in de stad, maar van die zijde verneem je helemaal niks. Trouwens, die stoet subsidiegraaiers in hun aangename witte middle-class bolwerken lijken onze buurt van hun kaarten te hebben geschrapt.

Volgend jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen, en ik denk dat met het oog hierop de kiezers wel gepaaid moeten worden. Daarom maak ik een afspraak met de verantwoordelijke wethouder. Deze informeert ik over de gang van zaken, en geef enkele voorbeelden. Madame is geschokt. Dat heb je wel meer met lieden die in hun ivoeren torens vertoeven, maar wel over het geld van anderen beslissen. Ik krijg voor elkaar dat er een gids uitgebracht gaat worden, waarin omschreven gaat worden waar bijstandsgerechtigden recht op hebben. In het recente verleden heb ik mij door leugenaars op de tak laten nemen, dus ik druk mevrouw de wethouder op het hart een deugdelijk controlemechanisme te ontwikkelen, zodat het geld wel op de goede plaatsen terecht komt. Nog voordat 'De Gouden Gids' verschenen is, heb ik wegens mijn 'voorkennis' voor een aantal van mijn cliënten aanvragen ingediend. Wie schetst mijn verbazing dat deze zonder enige navraag binnen drie weken gehonoreerd worden. Het bericht dat er bij de soos extra geld verdiend kan worden verspreidt zich als een lopend vuurtje. Het duurt niet lang voordat er ruim zeventien miljoen verstrekt is, en het einde van deze regeling aangekondigd wordt. De wethouder zegt er niet bij dat ze zelf nalatig is geweest door als een kip zonder kop kwistig rondgestrooid te hebben.

Ik heb een vriendin uitgenodigd en deze heeft de wens uitgesproken een Marokkaanse maaltijd naar binnen te willen werken. Fouad heeft haar enkele keren ontmoet, hoort van de afspraak, en biedt spontaan aan dat zijn moeder voor het diner zal zorgen. Ik twijfel, maar meneer bezweert dat ik erop kan rekenen. De desbetreffende avond zit de genodigde in mijn huis, en komt Fouad aankondigen dat hij het eten bij zijn ouderlijk huis gaat halen. We verheugen ons erop. De tijd verstrijkt, een half uur, een uur. Ik besluit zijn pieper maar eens aan te spreken, maar er volgt geen reactie. Het komt erop neer dat we uiteindelijk naar de snackbar vertrekken. Van Fouad verneem ik een week niks meer. Wanneer hij uiteindelijk verschijnt en ik hem met zijn rare gedrag confronteer, wordt er aan alle kanten gedraaid, en blijft de oorzaak van zijn optreden mij onbekend.

Aïsha, Fikrie en Loubna gaan op vakantie naar Marokko. Ze hebben hiervoor echter weinig geld en hebben getracht wat centen bij mij te lenen. Alhoewel ik menige wens kan begrijpen ben ik ook opgevoed met de gedachte dat je de tering naar de nering moet zetten, dus ik zie niet in hoe een bijdrage mijnerzijds hiertoe kan helpen, want het gezin zit al in de magere zone. Daarbij komt dat ik geen cent wil bijdragen aan eventueel genot van de veeltrouwer. Kortom, ik weiger. Ze vragen mij of ik een oogje op Hakim wil houden. Deze zal in de grote vakantie met zijn kompaan Fouad tomaten gaan plukken. Hakim heeft als voornemen flink te sparen voor de kosten voor het behalen van een rijbewijs, maar met het te verdienen geld zal hij tijdens de afwezigheid van zijn ouders ook in zijn levensonderhoud moeten voorzien. De afspraak wordt gemaakt dat Hakim na zijn werk hier eet, maar wel in zijn ouderlijk huis slaapt.

De avond dat zijn ouders en zusje afgereisd zijn, zit Hakim huilend op mijn bank. Hij had ook wel naar Marokko gewild, maar 'wat moet ik daar doen zonder geld, Blanken?' Kalmerende woorden zijn hier op zijn plaats: 'Ik snap je wel Hakim, en het is niet leuk. Maar je hebt nu toch ook een doel, want je wilt toch zo graag je rijbewijs. We zullen het deze zomer maar proberen gezamenlijk zo leuk mogelijk te maken, niet?' Een mooie zwoele zomeravond. Het is een uurtje geleden dat Hakim een grote tas bij mij is komen lenen omdat hij iets te vervoeren heeft. Ik heb hem het kleinood gedachtenloos aangereikt, en ben weer achter mijn desktop gekropen om een binnenkort te houden lezing voor te bereiden.

Er wordt op mijn raam gebonkt, en Hakim staat ervoor, met achter hem een druk gebarende dertiger met ontbloot bovenlijf. Er is klaarblijkelijk wat aan de hand. Ik snel naar de voordeur en zonder wat te zeggen glipt mijn pleegzoon langs mij heen de woonkamer in. De mij onbekende kerel buiten schreeuwt: 'Is dit normaal, tuinen kapot maken? Kom naar buiten!' In zijn kielzog heeft hij meerdere omstanders, die mij minachtend aankijken. Ik wil hem vragen waarom hij zo staat te blèren, als er een politieauto de straat inscheurt en voor mijn deur halt houdt. Een beambte stapt uit, en wil bij mij naar binnen. Ik wil eerst weten wat er gaande is. Dat wil hij niet vertellen, waarop ik antwoord dat hij zonder dwangbevel mijn huis niet betreedt. De diender vraagt hoe ik heet. 'Ik geloof niet dat ik verplicht ben hierop te antwoorden' zeg ik. 'Dat is juist' debiteert de slimmerik, 'maar ik mag er wel om vragen.' Via zijn communicatiekanaal hoor ik hem om assistentie van de hulpofficier van justitie verzoeken. Ik kondig aan dat ik de deur dicht doe. Hermandad blijft verbijsterd over zoveel mondigheid op straat achter.

Binnen zit Hakim met neergeslagen ogen op de bank en ik vraag hem het hoe en waarom. Volgens hem zaten hij en wat vriendjes op een grasveld toen er vanuit het niets politie arriveerde. Iedereen was beginnen te rennen, en dat had hij ook gedaan. Daarbij was hij door een aantal tuinen gestruind, her en der planten en bloemen vertrappend. 'Heel stom allemaal, want ik had moeten blijven staan.' Als het inderdaad zo gegaan is, zou dit wijs geweest zijn, maar het begint, mede door zijn lichaamstaal, tot mij door te dringen dat er wel iets anders gaande geweest moet zijn dan dat het slappe verhaal van hem suggereert. Wat moest hij eigenlijk met mijn tas? Buiten zwermen buurtbewoners, sensatiejagers en andere nieuwsgierigen rond mijn woning. Nog een politieauto komt aanrijden. Door het glas van mijn tuindeuren zie ik hoe een diender zich voor mijn achterhek posteert. Het had Hakim gesierd indien hij bij het binnenkomen rechtstreeks een sprintje door mijn huis had gemaakt, en de nu afgesloten route als vluchtweg had gebruikt. Mijn reputatie zal wel naar de knoppen zijn, als deze het al niet was, want ik heb de neerbuigende blikken gezien wanneer ik met Hakim en Fouad over straat liep. Indien ik zelf toeschouwer van het spektakel zou zijn, zou ook ik aannemen dat hier ter plekke een zéér gevaarlijke crimineel opgepakt werd.

De hulpofficier van justitie is gearriveerd – dat is snel! – heeft volgens hem het recht binnen te komen – toont overigens geen lastbevel – en doet uit de doeken dat Hakim, met twee anderen, op heterdaad betrapt is bij een inbraak in een school hier vlakbij. De jonge crimineel wordt de handboeien omgelegd, en wordt gratis afgevoerd. De snoodaard vraagt mij nog wel zijn konijnen te verzorgen. Er wordt geïnformeerd naar mijn relatie met de onverlaat. Ofschoon ik besef dat ik op geen enkele wijze verplicht ben uitsluitse te geven, besluit ik mee te werken. Ik vertel dat ik Hakim zo'n vijf, zes jaar ken, een soort grote vriend/vader voor hem ben. Tevens dat hij momenteel alleen in zijn ouderlijk huis vertoeft omdat zijn ouders op vakantie in Marokko zijn, en zij mij gevraagd hebben een oogje in het zeil te houden. Ook verhaal ik over zijn vakantiebaantje als tomatenplukker, en dat Hakim na het werk hier komt eten, wij wat televisie kijken, en dat hij rond half tien naar eigen huis vertrekt. Ik toon het blikje waarin hij zijn tot nog toe verdiend geld gestopt heeft, met de bedoeling te sparen voor rijlessen, en maak duidelijk dat ik helemaal niks snap van dit onverwachts gebeuren. Verdomme, mooie praatjes en dan nu dit. Ik krijg de indruk dat de hulpofficier mijn teleurstelling over het gedrag van Hakim begrijpt, en ook wel door heeft dat ik geen heler ben. Hij vertrekt en wenst mij sterkte. Verbijsterd blijf ik achter. En wat staat er op de kabelkrant...

Jonge inbrekers opgepakt

'Dankzij de melding van een getuige heeft de politie maandagavond drie jonge inbrekers kunnen aanhouden.

*De drie, Utrechtse van 14, 15 & 17 jaar oud, waren rond 21.00 uur de dependance van de *****school binnengedrongen.*

Toen de politie arriveerde sloegen ze op de vlucht. Op het dak hadden ze al een aantal computers klaargezet.

*De 15-jarige inbreker werd uit de bosjes gevist, de 14-jarige jongen kon in de *****straat worden achterhaald.*

*De 17-jarige Utrechter vluchtte een woning aan de *****straat binnen. De bewoner weigerde de politie toe te laten. Pas toen de hulpofficier van justitie was gearriveerd, ging de deur open en kon de jongen worden aangehouden.'*

Onrustige nacht. Moest telkens denken aan de situatie met Hakim. Vanochtend de politie gebeld, maar deze vertelt mij dat meneer voorlopig toch echt niet vrij gelaten zal worden. Mr. Dirksen van het advocatenkantoor is na vijven pas weer aanwezig.

Van Fouad heb ik nog niks gehoord, maar deze zal nu wel aan het werk zijn. Zou hij al gehoord hebben dat zijn maatje op het politiebureau vastzit? Enkele uren later kan ik de laatste vraag bevestigend beantwoorden. Hij is langs geweest en bezweert dat hij niet betrokken is geweest bij de duistere activiteit. Ik geloof hem en kom te weten wie Hakims kompanen in het kwaad geweest zijn, en ik ken die jongens. De jongste oogt als een onschuldige baby die je zo de fles zou geven. Fouad stelt dat Hakim nooit naar mijn huis had mogen rennen, en met zijn handelen mij schande gebracht heeft. Volgens hem waren er trouwens in de openbare school twee inbraken tegelijk gaande. Een professioneel duo zou ook op de buit hebben geaasd, maar hun dubieuze kwaliteiten eer aangedaan hebbende, waren zij de arrestatiedans ontsprongen. Ik vermoed echter dat hij dit verhaal als pijnstillertje voor me opvoert.

De politie heeft vandaag contact met mij opgenomen met de mededeling dat Hakim gezegd heeft dat ze mij moesten bellen, omdat zijn konijnen verzorging behoeven. Daarvoor heb ik de sleutels van zijn huis nodig en deze kan ik vanmiddag op komen halen op het hoofdbureau van politie. Met Fouad op diens Gilera eerst naar de advocaat gereden. Deze was er niet, maar haar secretaresse zegt dat het bevel tot hechtenis ontvangen is. Ik vertel haar dat we op het hoofdbureau de huissleutels gaan ophalen, en de konijnen verzorgen. Mocht de advocaat Hakim nog gaan bezoeken, dan kan ze hem dit zeggen. Bij het politiebureau gearriveerd blijkt men van niks te weten. Na eindeloos wachten en ondertekening van een papier krijg ik ze uiteindelijk dan toch in mijn bezit.

Op weg naar Hakims huis staan Fouad en ik stil bij het bijkantoor van 'Het Utrechts Nieuwsblad'. We lezen het verslag van de inbraak. Er wordt vermeld dat ik eerst toegang tot mijn huis gegeven heb na overredingskracht en een lastbevel. Wat een leugens! En wie geeft die informatie eigenlijk zo door? De politie zelf? Eenmaal bij de konijnenhokken gearriveerd ontdekken we dat er helemaal geen voer voorhanden is, en moeten we dit eerst inkopen. De in wasdom staande tuinbonen van de door de heer des huizes aangelegde moestuin hebben wij ook bij hun eten gevoegd. Ik hoop niet dat de konijnen er ziek van worden. Weer thuis belt de advocaat op. Ze is bij Hakim langs geweest en deze heeft zich erg bezorgd getoond om zijn knaagdiertjes. En of ik vanavond nog bij hem langs wil komen met wat schone kleren en Malboro.... De brutaliteit!

Voorlopig laat ik hem weggroten in zijn cel. Kan hij gelijk beseffen dat 'de goeie ouwe tijd' voorbij is.

Vandaag hangt er opnieuw iemand van het politiebureau aan de lijn. Hakim komt vandaag vrij, en voor nadere informatie kan ik nummer dit en dat bellen. Dat doe ik niet. Ik bemerk dat ik nog steeds razend ben, en dat ik het hoe en waarom niet snap. Enkele dagen terug belt zijn vader nog op, en vertel ik dat alles goed gaat; dat zijn huis in orde is, alle betalingen verricht, en tevens trots dat Hakim elke dag tomaten aan plukken is, flink spaart, en hard op weg is om met zijn baantje nog voor zijn verjaardag de benodigde vijfhonderd gulden bij elkaar te krijgen voor zijn rijbewijs, en dat hij voor geen problemen zorgt.

In de Arabische cultuur zijn geboortedagen van geen enkel belang, behalve die van de Profeet Mohammed, maar Fouad, Hakim en ik eten van twee walletjes, zodat ons gezinnetje van plan was Hakims verjaardag door te brengen in de Efteling. 's Avonds zouden wij hier ter huize een klein feestje houden. Maar de omstandigheden zijn er nu niet naar om grootste gebaren te maken.

Ze hebben hem vrijgelaten. Vanaf het begin van de Amsterdamsestraatweg belt hij op. Of ik niks kan regelen, want hij heeft noch centen noch een buskaart op zak. Ik zeg hem dat hij bewezen heeft hard te kunnen rennen, en dat hij met die kwaliteit zeker in staat moet zijn binnen tien minuten hier te kunnen arriveren. Niet veel later staat hij op de stoep. Over het gebeuren wil hij niet praten, wel zijn gespaarde geld terug, omdat 'hij het geld van het rijbewijs toch niet bij elkaar krijgt.' Ik ben perplex. Hij heeft bij elkaar ruim vierhonderd gulden, en met nog 2 weken tomaten plukken voor de boeg zou hij aan het benodigde totaalbedrag kunnen komen, beargumenteer ik tevergeefs. Hij luistert niet, en als ik zeg dat ik hem nu het geld niet geef, omdat hij gezegd heeft dat ik het voor hem moest bewaren en opsparen voor zijn rijbewijs, loopt hij kwaad weg. Ik besluit mijn deur voorlopig dicht te houden. Niet dat ik niet meer om hem zou geven. Het tegendeel is waar. Zelden heb ik in mijn leven zo'n betrokkenheid met iemand gevoeld. Dit komt denk ik omdat ik in Hakim eigenlijk mijzelf herken; een afwezige vader, niet echt ingebed in een warme omgeving. Ik wil hem geven wat ik zelf had willen hebben. Maar ik heb zo vaak geprobeerd tot Hakim door te dringen, en dat lukt niet best.

De meeste mensen die mij en hem kennen geven mij het advies hem te 'dumpen', omdat er aan hem toch niks te veranderen zou zijn. Ben ik dan de Don Quichotte die molens wil bestrijden? Maar ik heb weet van Hakims roerige verleden. Met Ruud gesproken. Deze is heel beslist: niks meer doen en voortaan buiten de deur houden. Ik bemerk dat ik op mijn kennis nijdig word. Hij suggereert mijns inziens te gemakkelijk Hakim niet meer binnen te laten. Maar je vlakt toch niet zo maar een paar gemeenschappelijke jaren uit? Ik denk: 'Nogal gemakkelijk om iemand te veroordelen zonder hem of haar echt te kennen. Wat weet de buitenwacht in feite van mijn joch af? Hebben ze Hakim meegemaakt zoals ik hem gezien heb; huilend om het seksueel misbruik en de nasleep daarvan? Hebben zij hem onder hun hoede genomen, zijn zij voor hem in de bres gesprongen? Neen!' Het zal wel een tijdje duren voordat ik over mijn teleurstelling heen ben. Mijn huiselijk leven draait sinds het betrekken van dit huis enige maanden terug rond Hakim en Fouad. Ik zorgde dat ik zo veel mogelijk thuis was als ze van school kwamen of, zoals de laatste tijd, van het tomatenplukken. Mijn huis voelt nu stil en leeg aan. De rest van de week verneem ik van Hakim taal noch teken. Ik maak mij intussen wel zorgen. Zou hij het alleen wel redden? Per slot van rekening heb ik begrepen dat de verhouding tussen hem en Fouad door het gebeuren ook verstoord is.

Afgelopen nacht droom ik dat zijn ouders van vakantie teruggekomen zijn, en dat blijkt later ook te kloppen. Hakim wil in deze droom weer bij mij naar binnen, omdat hij zich in mijn huis geborgen voelt, en hij mij en Fouad mist. Ook droom ik dat ik met Hakim in een fietsenwinkel ben, en hij net doet alsof hij een mountainbike wil aanschaffen, maar uiteindelijk koopt hij niks. De eigenaar voelt zich bedrogen om de tijd en energie die hij verbruikt heeft om Hakim alles te laten zien wat hij maar wenste. Nu blijkt de inspanning tevergeefs te zijn. Ik schaam mij voor Hakims gedrag. De fietsenhandelaar zegt tegen mij: 'Hij verdient levenslang, die wolf in schaapskleren.' Deze is al naar buiten geslopen. Ik ga hem achterna, maar hij loopt snel en is even later verdwenen. In een ander deel van de droom vraag ik hem buiten in mijn tuin een nieuwe elektriciteitshokje aan te leggen. Een beetje onverschillig komt hij aanlopen en kijkt. 'Waar moet ik dit aansluiten?' zegt hij, 'want alles is verwoest.'

‘Je zult het van de grond af moeten opbouwen,’ antwoord ik, ‘de aansluiting ligt er wel, maar je zal er tijd en energie in moeten steken.’ Trouwens, de timing is nu verkeerd, want het onweert en bliksemt buiten.

Hakim heeft poeslief opgebeld. Zijn ouders zijn teruggekeerd van vakantie, en vragen via hem of ik vanmiddag langskom. Nu komt dit slecht uit, want ik ben gisteren mijn portefeuille met ook mijn voordeursleutel erin kwijtgeraakt. Uit veiligheidsoverwegingen zal er vandaag een ander slot geïnstalleerd worden, en daar moet ik wel bij zijn. Hakim begint weer over zijn geld. Fouad heeft mij intussen verteld dat de inbreker met valse D-marken op zak loopt, en ik denk: ‘Dat is vast en zeker geen zuivere koffie.’ En ik ben bang dat hij losgeslagen is met die niet al te frisse jongens uit zijn buurt. Dat belooft weinig goeds. In elk geval, de uitnodiging kan ik niet honoreren en wat betreft zijn poen.... hij zal moeten wachten.

Enkele dagen later zit Fouad bij mij thuis, als Hakims ouders op deze snikhete dag onverwachts met warm eten voor mijn deur staan. Hij wil zich snel uit de voeten maken, maar uit strategische overwegingen sommeer ik hem te blijven. Kan hij zich nuttig maken als ‘ober/kelner’. We installeren ons in de tuin, waar de zon ongenadig op ons in brandt. Een parasol behoort nog niet tot mijn inventaris. Tijdens het diner gooi ik mijn ongenoegen met betrekking tot de opvoeding van Hakim eruit, al weet ik bij voorbaat dat het niet veel zal uithalen; de greep op Hakim hebben ze al jaren geleden verloren. Met Fouad geniet ik overigens van het door hen meegebrachte diner. Hem begin ik voor het aangezicht van de ouders van de ontaarde volledig op te hemelen, zeg dat hij een goede familie achter zich heeft staan; dat hij een vaste baantje als conciërge krijgt, en dan zou kunnen trouwen. Ik weet ook wel dat ik dit alles nog maar moet zien, maar goed.... Fouad glimt helemaal van de pluimen in zijn kont. Hakims ouders vertrekken als ik duidelijk maak dat ik een afspraak heb om de opening van een fototentoonstelling bij te wonen. Ze geloven het niet erg, maar dat is mijn zorg niet.

Vandaag staat Hakim weer voor de deur en eist op hoge toon zijn geld opnieuw op. Ik heb hem en zijn ouders echter gezegd dat ik over een maand dat geld zal betalen. Dan heeft hij nog tijd om tot bezinning te komen. Uiteindelijk, ik ben geen dief.

Nooit heb ik één cent van de jongens gepakt, en dat weten ze deksels goed. Fouad zegt dat Hakim zo boos geweest is, dat hij mijn ramen had willen ingooien, maar dat hij hem ervan had kunnen weerhouden. Ik heb Fouad eens gevraagd of Hakim wel vriendinnetjes heeft. Ik heb hem tot op heden er namelijk nauwelijks over gehoord. Volgens Fouad vertoont Hakim bot en afstotend gedrag in contact met het vrouwelijk geslacht. Hij vertelt dat Hakim achter zijn rug aan zijn vriendin gezeten heeft. Ik had al de indruk dat de vriendschap tussen Fouad en Hakim aan het bekoelen is. Na de inbraak is het er niet beter op geworden. Fouad heeft trouwens geen last van vrouwonvriendelijk gedrag. Deze Casanova lijkt stroop aan zijn kont te hebben. Ik ben de tel kwijtgeraakt van het aantal dames dat in zijn liefdesmand gevallen is. Van Hakim verneem ik op dat vlak nooit iets.

Nu heeft onze liefdesambassadeur ene Y. aan de haak geslagen, en staat met haar op een avond voor mijn deur. Mijn politiek is het om alleen Hakim en Fouad toe te laten, en de in mijn optiek tijdelijke 'aanverwante artikelen' buiten de deur te houden. Maar er is iets gebeurd waarover ze willen praten. Het blijkt dat zijn vriendin op het Zuilense Laantje door een auto is klemgereden, naar binnen getrokken en betast. Gelukkig heeft zij zich los weten te rukken. Op mijn advies zullen ze morgen aangifte doen.

Na wat over en weer gepraat te hebben, vertrekt het stel rond elfen. Nog geen kwartier later staat het meisje alleen op mijn stoep. Haar moeder schijnt haar de toegang geweigerd te hebben. Ze is overstuur en ik laat haar maar binnen. De aanranding heeft er behoorlijk ingehakt, en de nare ervaring wordt verwerkt door erover te praten. Maar ik wil naar bed en op mijn vraag waar ze denkt te gaan slapen, krijg ik als antwoord: 'Op straat.' Dat is mijn eer te na, en die nacht slaapt ze op mijn bank.

De volgende dag vertrekt ze naar Fouad, en hoor ik in eerste instantie niet veel meer dan het feit dat er aangifte gedaan is. Enkele dagen later verneem ik dat het meisje van huis weggelopen is. Haar moeder komt nog aan mijn deur vragen of ik weet waar ze uithangt. Fouad en Hakim rijden ook de halve stad rond, maar ze is onvindbaar. Onze liefdesmakelaar heeft momenteel weinig om handen. Zijn school is nog niet begonnen, en de flierefluiter denkt telkens zijn benen onder mijn tafel te steken.

Erop wordt een wensenpakket gelegd; hij heeft geen geld voor benzine om familie in Vlaardingen te bezoeken, en ga zo maar door. Maar indien hij centen heeft, jaagt hij het binnen de kortst mogelijke tijd er doorheen. Ik vraag mij af wat hij gedaan heeft met al de poen dat hij met zijn zomerbaantje verdiend heeft. Op de klaagzangen ga ik niet in, maak duidelijk dat hij van mij geen cent krijgt, ook niet te leen, en dat hij een zaterdagbaantje kan gaan zoeken.

Fouad vertelt dat Y. door loverboys geprest wordt om als prostituee te opereren op de Europalaan, een bekende 'afwerkplek' in de stad. Hij vraagt of ik niks kan doen. Ik zeg hem dat ik de wijkagent zal informeren. Door de tijd heen ben ik door de verhalen van mijn boys op de hoogte geraakt van (jeugd)instellingen waar wetsovertreders geresocialiseerd worden. Hieraan kan ik vandaag de Almere gevangenis toevoegen. Mijn verbazing is groot als ik van hieruit opgebeld wordt door Fouad met de mededeling dat hij tijdens mijn verblijf in het buitenland aangehouden is op beschuldiging van souteneurschap en verkrachting van een zekere Y.. Verdomme, wat is dit nu weer voor gezeik? Binnen een paar dagen floept er van hem een brief in de bus met daarin het verzoek contact op te nemen met zijn advocaat. Ook zendt hij in bijlagen een aantal dromen die hij genoteerd heeft. Dromen kunnen bedrog zijn, maar de nu voor mij liggenden getuigen van onschuld. De pleitbezorgster vraagt mij naar het politiebureau te gaan en daar een verklaring af te leggen over haar mandant, wat ik doe. Het opgemaakte proces-verbaal en Fouads dromen zend ik haar toe. Mede hierdoor komt hij op vrije voeten. Er volgt er een rechtszaak, en het blijkt dat Y. onder druk van haar pooier/loverboy het gebeuren bij elkaar gelogen heeft. Fouad heeft inmiddels wel ruim drie maanden onterecht vastgezet, en eist hiervoor schadevergoeding. Dat krijgt hij ook, en met dat geld gaat hij later voor het eerst sedert zijn kindertijd naar Marokko.

Een aantal keren ben ik inmiddels op uitnodiging van Hakims ouders op bezoek geweest. Dit doe ik in feite slechts om Aïsha, Loubna en Hakim te zien. Laatstgenoemde werkt momenteel voor een uitzendbureau, en nu is tussen zijn vader en hem grote strijd ontstaan omtrent het gegeven hoeveel kostgeld hij moet betalen. Mijn mening hieromtrent wordt gevraagd, maar ik besluit mij er niet mee te bemoeien. Het is sowieso tijd om afscheid te nemen van het gezin, want de teruggekeerde echtgenoot en ik accorderen voor geen meter.

Hakim belt op, en volgens hem heeft hij het door mij gevraagde bewijs 'van goede wil' op zak. Ik heb hem namelijk eerder gezegd dat hij met de inbraak mijn vertrouwen ernstig beschaamd heeft, en dat het aan hem is om met daden te bewijzen dat hij op het goede pad wandelt. Mij is onduidelijk wat hij nu wil en dat vraag ik hem ook. 'De draad met u weer oppakken', krijg ik te horen. Nog geen half uur na zijn telefoontje staat meneer al aan de deur. Hij vertelt honderduit over een nieuw verworven job. Hij is bij een familiebedrijfje aan de slag gegaan, en het schijnt te klikken. Hij toont mij werkledij, die hij van de vrouw van de baas gekregen heeft, zoals schoenen met stalen neuzen. Volgens Hakim zit er een goede kans in dat hij over drie maanden een vaste baan aangeboden krijgt. Hiervoor moet wel zijn rijbewijs halen. Ik heb hem nog nooit zo enthousiast gezien.

Binnen een sneltreintempo lijkt alles weer naar het oude niveau teruggekeerd. Moet Hakim niet werken, dan ontloopt hij de huiselijke situatie, en draait zijn benen onder mijn tafel. Ik word heen en weer geslingerd tussen verschillende emoties. Om de haverklap wil hij ook blijven slapen.

Inmiddels begin ik wat te vernemen van zijn liefdesperikelen. Eerst was er sprake van een zekere Trudy, maar nu heeft Hakim naar eigen zeggen sinds een week met een ander verkering, maar het meisje blijkt veertien jaar, en daarom gaat hij het uitmaken. Hij doft zich hiervoor op, en ik moet hem helpen met het persen van een vouw in zijn broek. Het volgend weekend zit hij hier weer. Als ik naar zijn toekomstplannen vraag, zegt Hakim dat hij ook in het weekend wil werken, want 'volgens hem is zijn leven kapot'. Opnieuw wil hij niet naar huis, en slaapt weer op de bank. Bij het opstaan de volgende dag ben ik chagrijnig. Ik begin Hakim direct te confronteren met mijn gevoel. Hij is duidelijk niet 'in' voor een confrontatie. Uiteindelijk zeg ik dat hij voor zichzelf en anderen wegloopt. Hij wil weggaan als de telefoon gaat, en een kennis opbelt. Hakim wil weten wie het is. Vanaf mijn bureau, terwijl hij in de gang staat, roep ik schertsend: 'Je weet dat ik verkering met je wil, maar jij niet. En nou jaloers worden.....?' Hij zegt niets meer.

De vaste job heeft Hakim alweer verkwanseld. Al enkele maanden werkt hij bij het familiebedrijf, en ze schijnen met hem weg te lopen.

Maar nu heeft meneer het in zijn hoofd gehaald een tweedehands BMW aan te schaffen. De vrouw van zijn baas heeft hem voorgerekend dat dit toch echt buiten zijn financiële mogelijkheid valt, en dat hij beter een VW autootje kan kopen. Maar nu is hij daarover zo boos geworden dat hij zijn baan opgezegd heeft. De reclassering heeft hij echter nog op zijn dak, en Hakim laat mij een schrijven van deze instelling zien. Hij wordt opgeroepen voor het maken van een afspraak.

Hoofdstuk 7 – De Nasleep

Beste Hakim,

In bijlage tref je zaken aan van je reclassering. Lees wat ik erop geschreven heb. Het is aan jou om zelf een afspraak te maken. Zie de brief voor de dagen dat je haar kunt bellen. Die afspraak kan ook gemaakt worden na 18.00 uur 's avonds. Verder heb ik eens nagedacht omtrent de laatste keren dat je weer in het weekend op bezoek komt. De condities zijn je toch bekend nietwaar? Ik heb je onder andere gezegd dat je eerlijk zou moeten zijn. Maar in feite verval je weer in het oude patroon. Ik heb je ook al gezegd dat ik meer Berbers versta dan dat jij (& Fouad) denken. Ik stel het helemaal niet op prijs dat ik je achter mijn rug om tegen Fouad hoor zeggen, dat hij zijn mond moet houden omtrent een gebeuren bij een of andere vrouw. Ik waardeer het niet dat je mij achter de rug belachelijk maakt met rare gebaren.

Groet

De voorlaatste keer dat ik Hakim zie, werkt hij via een uitzendbureau bij een bedrijf op een industrieterrein aan de overkant van het Amsterdam-Rijn Kanaal, en heeft hij een kamer in Nieuwegein betrokken. Hij bedankt mij voor wat ik de afgelopen jaren voor hem, zijn moeder en zusje gedaan heb. En passant klopt hij honderd piek uit mijn zak: 'Lening Blanken, nodig voor de huur, volgende week geef ik het u terug.' Pas een aantal jaren later kom ik hem in een snackbar tegen. In eerste instantie herken ik in de dikke gedaante 'mijn' Hakim niet. Er wordt een handje geschud, maar voor het overige lijkt het alsof ik met een zombie praat. Tijden later lees ik op het internet in een blog* van Ivan Wolffers, hoogleraar gezondheidszorg en cultuur, hoe het Aïsha, Mohammed, Loubna en Hakim verder vergaan is. Het blijkt dat Aïsha door haar echtgenoot opnieuw in de steek is gelaten, en dat zij in een vlaag van verstandsverbijstering haar Nederlands paspoort ingeleverd heeft. Zodoende verbleef ze met onvoldoende geldelijke middelen weer in haar geboorteland. Inmiddels is gebleken dat ze weer hier woonachtig is. Ik confronteer Fouad met de informatie, en vraag of hij nog iets weet.

**Op verzoek is de column met de authentieke namen van betrokkenen van het internet verwijderd.*

Enige tijd later word ik via hem op de hoogte gebracht van het feit dat Hakim getrouwd zou zijn, twee kinderen heeft, en als rijschoolhouder aan de kost komt. Tevens dat deze telkens maanden in Marokko vertoeft. Mijn theewater zegt dat er ergens iets niet klopt. Fouad levert mij Hakims telefoonnummer. Het gesprek levert een kater op. Hakim doet net alsof hij niet weet wie ik ben, en wanneer ik hem de aanleiding van mijn telefoontje vertel, namelijk het verhaal over zijn familie op het internet, wordt hij daarover heel boos. Hij zou stappen gaan ondernemen tegen de schrijver van het artikel, en informeert in het geheel niet naar mijn welbevinden en situatie, noch geeft hij enige uitleg wat hij dan tegenwoordig zou doen. Als ik de hoorn op de haak leg heb ik het gevoel dat hij van zijn 'Zuilense' periode helemaal niks meer wil weten. Inmiddels heb ik van Fouads broer gehoord dat onze Hakim gescheiden is. Ik hoop niet dat hij de kant van zijn vader uitgaat...

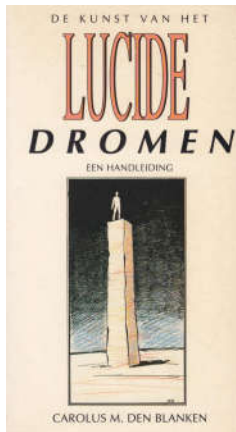
Fouad is gelukkig gehuwd met een vrouw uit het Rif, en heeft inmiddels bij haar drie kinderen. Regelmatig bezoekt hij mij, en nu ik ouder geworden ben, werpt hij zich op als behoeder van zijn 'tweede vader'.

Epiloog

Pas ruim twintig jaar na de aankondiging ervan valt de Pedagogebuurt en omgeving ten prooi aan de slopershamer. De woningcorporatie heeft zich al die tijd van de verplichting tot onderhoud niets aangetrokken, maar wel de huurpenningen in de zak gestoken. Deze nalatige corporatie zet op de leeggekomen plek merendeels koopwoningen. De weinige huurappartementen vallen buiten het budget van de oorspronkelijke wijkbewoners, zodat, zoals vaker met dit soort renovatieprojecten, zij naar de volgende achterstandswijk kunnen opzouten.

Einde

E-boeken van Carolus den Blanken
www.carolusdenblanken.nl

De kunst van het lucide dromen; een handleiding

Een handleiding om bewust te gaan dromen

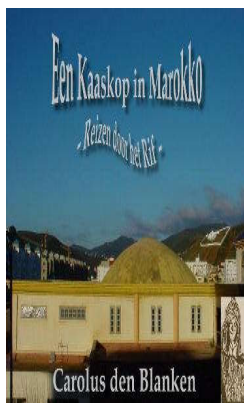
Rijswijk: 1990. ISBN: 906-1208173

Dromen: Practische Observaties

Vertaling van het eerste wetenschappelijk werk over lucide dromen: '*Les Rêves et Les Moyens de Les Diriger: Observations Pratiques*' (1867) door Marquis d'Hervey de Saint-Denis

Utrecht: 2013. ISBN: 978-9082096-309

Een kaaskop in Marokko: Reizen door het Rif

Persoonlijke ervaringen van het reizen door het Rif

Utrecht: 2013. ISBN: 978-90-820963-1-6

Carlos rookt niet meer

Satire over een academicus met burnout, die stopt met roken, en hierdoor heel snel de mores van de straat leert kennen.

Utrecht: 2013. ISBN: 978-90-820963-2-3